

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR SENATUL

Legea nr. 36/1995, a notarilor publici și a activității notarială, republicată în Monitorul Oficial nr. 72 din 4 februarie 2013

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1

Activitatea notarială asigură persoanelor fizice și juridice constatarea raporturilor juridice civile sau comerciale nelitigioase, precum și exercițiul drepturilor și ocrotirea intereselor, în conformitate cu legea.

Art. 2

Activitatea notarială se realizează de notarii publici prin acte notariale și consultații juridice notariale, în condițiile prezentei legi.

Art. 3

(1) Notarul public este investit să îndeplinească un serviciu de interes public și are statutul unei funcții autonome.

(2) Pe teritoriul României funcția de notar public se organizează și se exercită numai în condițiile prezentei legi, în cadrul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, denumită în continuare *Uniunea*, și al Camerelor Notarilor Publici, denumite în continuare *Camere*.

(3) Funcția de notar public se exercită numai de către notarii publici membri ai Uniunii, organizați în cadrul Camerelor.

(4) În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta, notarul public este protejat de lege.

(5) Constituirea și funcționarea de forme de organizare a profesiei de notar public, altele decât Uniunea și Camerele, sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare a oricăror altor forme de organizare sunt nule de drept.

Art. 4

(1) Notarul public își exercită funcția într-un birou notarial. Formele de exercitare a funcției de notar public sunt:

a) birou individual;

b) societate profesională.

(2) În cadrul biroului individual își exercită funcția un notar public, angajați cu studii superioare și personal auxiliar.

(3) Societatea profesională se constituie din 2 sau mai mulți notari publici asociați. În cadrul societății profesionale, notarii publici asociați pot angaja personal cu studii superioare și personal auxiliar.

(4) Notarii publici asociați într-o societate profesională își exercită personal funcția și răspund individual pentru activitatea lor.

(5) Notarul public nu își poate exercita funcția, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

Art. 5

(1) Formele de exercitare a profesiei de notar public vor fi individualizate prin denumire, după cum urmează:

a) în cazul biroului individual – numele notarului public titular, urmat de sintagma „birou individual notarial“ sau denumirea biroului;

b) în cazul societății profesionale – numele notarilor publici asociați sau denumirea societății profesionale, în ambele cazuri urmate de sintagma „societate profesională notarială“.

(2) Denumirile prevăzute la alin. (1) vor figura pe însemnele exterioare ale birourilor individuale sau ale societăților profesionale, în condițiile stabilite de statutul profesiei.

(3) Prin contractul de asociere, notarii publici pot conveni ca denumirea societății profesionale să rămână nemodificată, în cazul decesului sau al ieșirii din asociere a unuia dintre asociați.

Art. 6

(1) Notarul public este liber să opteze și să își schimbe în orice moment opțiunea pentru una dintre formele de exercitare a funcției prevăzute de lege.

(2) Cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale statutului profesiei, o formă de exercitare a funcției de notar public se poate transforma în alta fără a intra în lichidare.

Art. 7

Actul îndeplinit de notarul public, purtând sigiliul și semnătura acestuia, este de autoritate publică și are forța probantă și, după caz, forța executorie prevăzute de lege.

Art. 8

Actele notariale pot fi efectuate și de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, precum și de alte instituții, în condițiile și limitele prevăzute de lege.

Art. 9

(1) Notarii publici și instituțiile prevăzute la art. 8 care desfășoară activitate notarială au obligația să verifice, în scopul prevenirii litigiilor, ca actele pe care le instrumentează să nu cuprindă clauze contrare legii și bunelor moravuri, să ceară și să dea lămuriri părților asupra conținutului acestor acte spre a se convinge că le-au înțeles sensul și le-au acceptat efectele.

(2) În cazul în care actul solicitat este contrar legii și bunelor moravuri, notarul public va refuza întocmirea lui.

Art. 10

Activitatea notarială se desfășoară în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.

Art. 11

(1) Notarul public își desfășoară activitatea la sediul biroului notarial în care funcționează. Pentru îndeplinirea obligațiilor profesionale, notarul public se poate deplasa și în afara sediului biroului notarial, în limitele circumscripției teritoriale a judecătoriei în care își desfășoară activitatea.

(2) În cazul în care în circumscripția unei judecătorie funcționează mai multe birouri de notari publici, competența teritorială a fiecărui notar public se întinde pe tot cuprinsul acelei circumscripții. Competența teritorială a notarilor publici numiți în municipiul București se întinde pe tot cuprinsul circumscripției Tribunalului București.

CAPITOLUL II

Competența notarilor publici

Art. 12

Notarul public îndeplinește următoarele acte și proceduri notariale:

- a) redactarea înscrisurilor cu conținut juridic, la solicitarea părților;
- b) autentificarea înscrisurilor;
- c) procedura succesorală notarială;
- d) certificarea unor fapte, în cazurile prevăzute de lege;
- e) legalizarea semnăturilor de pe înscrisuri, a specimenelor de semnătură, precum și a sigiliilor;
- f) darea de dată certă înscrisurilor;
- g) primirea în depozit a bunurilor, a înscrisurilor și a documentelor prezentate de părți, precum și a sumelor de bani, a altor bunuri, înscrisuri sau documente găsite cu ocazia inventarului succesoral, în limita spațiului și utilităților de care dispune biroul notarial;
- h) actele de protest al cambiilor, al biletelor la ordin și al cecurilor;
- i) legalizarea copiilor de pe înscrisuri;
- j) efectuarea și legalizarea traducerilor;
- k) eliberarea de duplicate de pe actele pe care le-a întocmit;
- l) activități fiduciare, în condițiile legii;
- m) numirea, în cazurile prevăzute de lege, a custodelui sau a curatorului special;
- n) înregistrarea și păstrarea, în condițiile legii, a amprentelor dispozitivelor speciale de marcat;
- o) certificarea etapelor procedurale ale licitațiilor și/sau ale rezultatelor acestora;
- p) procedura divorțului, în condițiile legii;
- q) lichidarea pasivului succesoral, cu acordul tuturor moștenitorilor;
- r) orice alte operațiuni prevăzute de lege.

Art. 13

Notarii publici pot da și alte consultații juridice în materie notarială decât cele privind conținutul actelor pe care le îndeplinesc și pot participa, în calitate de specialiști desemnați de părți, la pregătirea și întocmirea unor acte juridice cu caracter notarial.

Art. 14

Notarul public poate desfășura, în condițiile legii, activități de agent al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, precum și alte activități decât cele prevăzute de prezenta lege, date în competența sa.

Art. 15

În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, notarul public are competență generală, cu excepțiile prevăzute în situațiile următoare:

- a) procedura succesorală notarială este de competența notarului public din biroul notarial situat în circumscripția teritorială a judecătoriei în care defunctul și-a avut ultimul domiciliu;
- b) în cazul moștenirilor succesive, moștenitorii pot alege competența oricăruia dintre notarii publici care își desfășoară activitatea într-un birou individual sau într-o societate profesională din circumscripția teritorială a judecătoriei în care și-a avut ultimul domiciliu acela dintre autori care a decedat cel din urmă;
- c) actele de protest al cambiilor, al biletelor la ordin și al cecurilor se fac de notarul public din circumscripția teritorială a judecătoriei în care urmează a se face plata;
- d) eliberarea duplicatelor de pe actele notariale, îndreptarea erorilor materiale sau completarea omisiunilor vădite se face de notarul public în a cărui arhivă se află originalul actelor notariale;
- e) procedura divorțului este de competența notarului public cu sediul biroului în circumscripția judecătoriei în a cărei rază teritorială se află locul încheierii căsătoriei sau ultima locuință comună a soților;
- f) procedura eliberării încheierii cu privire la rezultatul verificărilor efectuate în Registrul de evidență a procedurilor succesoriale al Camerelor și în registrele naționale notariale ale Uniunii se îndeplinește de notarul public competent, în condițiile legii, să efectueze procedura succesorală;
- g) orice alte situații prevăzute de lege.

Art. 16

- (1) Conflictele de competență între notarii publici din circumscripția aceleiași curți de apel se soluționează de către Colegiul director al Camerei, la sesizarea notarului public sau a părții interesate.
- (2) Conflictele de competență dintre notarii publici din circumscripția unor curți de apel diferite se soluționează de către Biroul executiv al Consiliului Uniunii.
- (3) Decizia Colegiului director al Camerei sau, după caz, a Biroului executiv al Consiliului Uniunii poate fi contestată, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea notarul public cel din urmă sesizat. Hotărârea judecătoriei este definitivă.

Art. 17

Secretarii consiliilor locale ale comunelor și orașelor unde nu funcționează birouri ale notarilor publici îndeplinesc, la cererea părților, legalizarea copiilor de pe înscrisuri, cu excepția înscrisurilor sub semnătură privată.

Art. 18

(1) Activitatea notarială a misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României se desfășoară pe baza legii române și a înțelegerilor internaționale la care România este parte, precum și potrivit uzanțelor internaționale.

(2) La cererea persoanelor fizice având cetățenia română, precum și a persoanelor juridice române, misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României îndeplinesc următoarele acte notariale:

a) redactarea de înscrisuri, la solicitarea părților, în vederea îndeplinirii uneia dintre procedurile notariale prevăzute de lege în competența misiunilor diplomatice și oficiilor consulare;

b) autentificarea înscrisurilor, cu excepția actelor juridice între vii cu efect constitutiv sau translativ de proprietate și a actelor privind alegerea, modificarea și lichidarea regimului matrimonial;

c) legalizarea sigiliilor și a semnăturilor;

d) darea de dată certă înscrisurilor prezentate de părți;

e) certificarea unor fapte;

f) legalizarea de copii de pe înscrisuri;

g) efectuarea și legalizarea traducerilor;

h) primirea în depozit a înscrisurilor și documentelor prezentate de părți;

i) eliberarea de duplicate de pe actele notariale întocmite de misiunile diplomatice sau oficiile consulare.

(3) Misiunile diplomatice și oficiile consulare nu pot îndeplini procedura desfacerii căsătoriei și procedura succesorală.

(4) Activitățile notariale prevăzute la alin. (2), care produc efecte juridice în România, pot fi îndeplinite de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României și la cererea persoanelor fizice sau juridice străine, în măsura în care legile și reglementările statului de reședință sau acordurile bilaterale nu se opun.

(5) Actele notariale se îndeplinesc la sediile misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, precum și la bordul navelor și aeronavelor sub pavilion românesc care se află staționate în raza de activitate a acestor organe, precum și la domiciliul cetățeanului român ori în alt loc, dacă acest lucru este prevăzut în convențiile internaționale la care România și statul de reședință sunt părți sau legea locală nu se opune.

CAPITOLUL III

Organizarea activității notarilor publici

SECȚIUNEA 1

Organizarea, funcționarea și evidența biroului individual notarial și a societății profesionale notariale

Art. 19

(1) Activitatea notarilor publici se desfășoară în cadrul unui birou notarial, în care pot funcționa unul sau mai mulți notari publici asociați în partidă simplă sau comună, după caz, conform avizului Colegiului director al Camerei, angajați cu studii superioare și personal auxiliar.

(2) Prin asociere, notarul public nu își pierde dreptul la birou notarial individual.

(3) Asocierea și încetarea asocierii notarilor publici care au sediul biroului în circumscripția aceleiași judecătoria se dispun prin decizie a Colegiului director al Camerei în a cărei rază teritorială se află judecătoria în circumscripția căreia au sediul notarii publici. Asocierea și încetarea asocierii notarilor publici care nu au sediul biroului în circumscripția aceleiași judecătoria se dispun prin ordin al ministrului justiției. Condițiile și procedura privind asocierea, respectiv încetarea asocierii notarilor publici se stabilesc prin regulamentul de punere în aplicare a prezentei legi.

(4) Asocierea, respectiv încetarea asocierii produce efecte de la data înregistrării acesteia în Registrul național de evidență a notarilor publici, denumit în continuare *RNENP*, ținut de Uniune. Certificatul de înregistrare se comunică, de îndată, Ministerului Justiției.

Art. 20

(1) Notarul public își poate schimba sediul biroului notarial dintr-o localitate în altă localitate, prin concurs organizat de către Institutul Notarial Român, la nivel național, pe posturile destinate schimbărilor de sedii.

(2) Concursul de schimbări de sedii prevăzut la alin. (1) constă într-o probă practică scrisă. Nota minimă de promovare este 8,00.

(3) Ocuparea posturilor de către candidații admiși se face potrivit opțiunii exprimate în cererea de înscriere la concurs, în ordinea mediilor obținute și în limita posturilor prevăzute în ordinul de actualizare menționat la art. 21 alin. (3) lit. d).

(4) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), schimbarea sediului biroului notarial dintr-o localitate în altă localitate se poate realiza prin încetarea calității notarului public titular și preluarea postului acestuia, la cerere, de către notarul public asociat.

(5) În cazul în care în societatea profesională funcționează mai mult de 2 notari publici asociați, care nu sunt numiți în localitatea respectivă, locul vacantat în condițiile alin. (4) se ocupă de notarul public nominalizat prin contractul de asociere de către notarul public titular, dintre notarii asociați. În cazul în care nu este nominalizat unul dintre notarii asociați, locul vacantat se ocupă prin concurs organizat în condițiile prezentei legi.

(6) La stabilirea posturilor destinate schimbărilor de sedii, Colegiile directoare ale Camerelor vor ține seama atât de criteriile prevăzute la art. 21 alin. (4), cât și de locurile devenite vacante ca urmare a încetării calității unor notari publici.

(7) Notarul public își poate schimba temporar sediul, prin asociere, dintr-o localitate în altă localitate, cu respectarea dispozițiilor art. 19 alin. (1)–(3).

(8) Componenta comisiilor pentru organizarea și desfășurarea concursului de schimbare de sedii se stabilește potrivit regulamentului aprobat de către Consiliul Uniunii.

(9) Schimbarea sediului biroului se dispune prin ordin al ministrului justiției.

(10) Schimbarea temporară a sediului biroului notarial prevăzută la alin. (7) se dispune prin ordin al ministrului justiției sau, după caz, prin decizie a Colegiului director al Camerei.

(11) Procedura privind organizarea și desfășurarea concursului de schimbare de sediu se stabilește prin regulament, aprobat de Consiliul Uniunii.

SECȚIUNEA a 2-a

Actualizarea numărului de notari publici

Art. 21

- (1) La actualizarea numărului de notari publici se va avea în vedere ca în circumscripția unei judecătoria să își exercite funcția cel puțin 2 notari publici.
- (2) Numărul posturilor de notar public se actualizează, de regulă anual, de către ministrul justiției. Actualizarea se face la propunerea Consiliului Uniunii.
- (3) Ministrul justiției va proceda, în primul trimestru al fiecărui an, pe baza propunerilor Consiliului Uniunii, la emiterea ordinelor de actualizare, în mod distinct, pentru fiecare categorie de posturi care se actualizează, astfel:
- a) posturile destinate judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție;
  - b) posturi destinate notarilor stagiați care vor promova examenul de definitivat;
  - c) posturi destinate persoanelor care au cel puțin 6 ani vechime în funcții de specialitate juridică și care vor promova concursul de dobândire a calității de notar public;
  - d) posturi destinate schimbărilor de sedii ale birourilor notariale.
- (4) La formularea propunerii de actualizare, Consiliul Uniunii va ține seama de:
- a) propunerile Camerelor;
  - b) numărul notarilor publici în funcție;
  - c) numărul notarilor stagiați care urmează să susțină examenul de definitivat;
  - d) cererile judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție care urmează să fie numiți notar public cu scutire de examen;
  - e) cerințele rezultate din întinderea teritoriului, numărul locuitorilor;
  - f) volumul și tipul procedurilor notariale solicitate de către public;
  - g) media anuală a onorariilor încasate de birourile notariale, pe localități.
- (5) La formularea propunerilor de actualizare, Camerele vor avea în vedere criteriile prevăzute la alin. (4) lit. b)–g).

SECȚIUNEA a 3-a

Dobândirea calității de notar public

Art. 22

Notar public poate fi cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a) este cetățean român, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, cetățean al unui stat aparținând Spațiului Economic European sau cetățean al Confederației Elvețiene și are domiciliul sau reședința în România;
- b) are capacitate deplină de exercițiu;
- c) este licențiat în drept;
- d) nu are antecedente penale rezultate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul ori a săvârșirii cu intenție a unei alte infracțiuni;
- e) se bucură de o bună reputație, constatată în condițiile stabilite prin statut;
- f) cunoaște limba română;
- g) este apt din punct de vedere medical și psihologic pentru exercitarea funcției;

h) a deținut timp de 2 ani calitatea de notar stagiar, a absolvit Institutul Notarial Român și a promovat examenul de definitivat sau a exercitat timp de cel puțin 6 ani o funcție de specialitate juridică și a promovat concursul de admitere în funcția de notar public.

Art. 23

(1) Pentru a deveni notar stagiar, o persoană trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute la art. 22 lit. a)–g) și să promoveze examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar, organizat de Colegiul director al Camerei în care s-a înscris pentru examen sau concurs.

(2) Colegiile directoare ale Camerelor organizează anual și simultan, într-o zi lucrătoare, la o dată stabilită de președintele Uniunii, examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar.

(3) Examenul sau concursul de admitere ca notar stagiar constă într-o probă scrisă, cu caracter teoretic, și o probă orală, din tematica aprobată de Consiliul Uniunii. Media minimă de promovare este 8,00, dar nu mai puțin de nota 7,00 la fiecare probă. Candidații declarați admiși vor ocupa locurile în limita posturilor aprobate de Colegiul director al Camerei.

Art. 24

(1) După promovarea examenului sau concursului prevăzut la art. 23, notarul stagiar urmează timp de 2 ani cursurile de pregătire teoretică și practică organizate de Institutul Notarial Român.

(2) Pe perioada desfășurării stagiului, notarul stagiar suportă cheltuielile de pregătire stabilite de către Institutul Notarial Român. Nefrecventarea cursurilor sau neplata cheltuielilor de pregătire atrage încetarea calității de notar stagiar. Structura pregătirii și condițiile aplicării sancțiunii prevăzute în prezentul alineat, precum și procedura desfășurării stagiului se stabilesc prin regulament aprobat de către Consiliul Uniunii.

(3) Pregătirea teoretică se desfășoară prin frecventarea cursurilor organizate de Institutul Notarial Român. Pregătirea practică se desfășoară în cadrul unui birou notarial, desemnat de către Colegiul director al Camerei în care notarul stagiar a susținut examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar, cu acordul notarului public coordonator.

(4) Activitatea unui notar stagiar poate fi îndrumată numai de notari publici cu o vechime de cel puțin 6 ani în această calitate și care se bucură de o bună reputație profesională.

(5) După finalizarea celor 2 ani de stagiul, notarul stagiar trebuie să participe și să promoveze examenul de definitivat organizat de Institutul Notarial Român, denumit în continuare *INR*.

(6) Examenul de definitivat constă în două probe scrise, respectiv una cu caracter teoretic și una cu caracter practic, din tematica de concurs. Media minimă de promovare este 8,00, dar nu mai puțin de nota 7,00 la fiecare probă.

(7) După finalizarea celor 2 ani de stagiul, notarul stagiar are dreptul de a se prezenta la cel mult două sesiuni ale examenului de definitivat.

(8) Respingerea sau, după caz, lipsa nejustificată a notarului stagiar la două examene de definitivat consecutive atrage încetarea calității de notar stagiar.

(9) Comisia de examinare pentru examenul de definitivat este constituită din următorii membri: un membru al Consiliului Uniunii, care este și președintele comisiei, un reprezentant al Ministerului Justiției, un membru al corpului didactic din învățământul superior de specialitate și

2 notari publici cu prestigiu profesional, desemnați în condițiile regulamentului de organizare și desfășurare a concursului.

(10) În funcție de numărul candidaților, Consiliul Uniunii, la propunerea INR, poate hotărî suplimentarea numărului comisiilor de examinare cu componența celei prevăzute la alin. (9), cu excepția președintelui, care este unic.

(11) Dispozițiile alin. (9) și (10) se aplică în mod corespunzător și pentru constituirea comisiei de soluționare a contestațiilor.

(12) Rezultatele examenului de definitivat se validează de către Consiliul Uniunii, la propunerea președintelui comisiei de examinare.

(13) Examenul sau, după caz, concursul de dobândire a calității de notar stagiar se susține în limba română și se organizează de către Colegiile directe ale Camerelor, conform condițiilor și procedurii prevăzute prin regulament aprobat de Consiliul Uniunii.

(14) Examenul de definitivat și concursul de dobândire a calității de notar public se desfășoară la București, iar examenul sau, după caz, concursul de dobândire a calității de notar stagiar se desfășoară în localitatea în care își are sediul principal fiecare Cameră.

(15) Regulamentul pentru organizarea și desfășurarea examenului de definitivat și a concursului pentru dobândirea calității de notar public se aprobă prin ordin al ministrului justiției, la propunerea Consiliului Uniunii.

Art. 25

În termen de 15 zile de la validarea rezultatelor, candidații care au promovat examenul de definitivat își exprimă opțiunile pentru ocuparea locurilor de notar public, în ordinea mediilor obținute, pe locurile din cadrul Camerei în care au susținut examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar și în limita locurilor cuprinse în ordinul de actualizare prevăzut la art. 21 alin. (3) lit. b).

Art. 26

După exprimarea opțiunilor de ocupare a locurilor și comunicarea acestora Ministerului Justiției de către Consiliul Uniunii, candidații declarați admiși sunt numiți notari publici prin ordin al ministrului justiției, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 27

(1) Poate dobândi calitatea de notar public și persoana care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 22 lit. a)–g), are cel puțin 6 ani vechime într-o funcție de specialitate juridică și promovează concursul de admitere în funcția de notar public organizat de INR.

(2) Persoanele care doresc să dobândească calitatea de notar public, în condițiile alin. (1), trebuie să se înscrie la Camera în circumscripția căreia doresc să-și desfășoare activitatea, pentru ocuparea unui post propus de respectiva Cameră și cuprins în ordinul de actualizare emis de ministrul justiției.

(3) INR organizează concursul de admitere la nivel național pentru persoanele înscrise din toate Camerele, la o dată unică stabilită de președintele Uniunii, în condițiile stabilite de regulamentul de organizare și funcționare a concursului.

(4) Comisia de examinare și comisia pentru soluționarea contestațiilor pentru concursul de admitere se constituie potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (9)–(11).

(5) Concursul de admitere constă în două probe scrise, respectiv una cu caracter teoretic și una cu caracter practic, din tematica de concurs. Media minimă de promovare este 8,00, cu condiția ca la fiecare probă din concurs să obțină cel puțin nota 7,00.

(6) Președintele concursului înaintează, spre validare, Consiliului Uniunii, rezultatele concursului de admitere.

Art. 28

Concursul de admitere în funcția de notar public pentru persoanele care au cel puțin 6 ani vechime într-o funcție de specialitate juridică se organizează de către INR, la solicitarea Consiliului Uniunii, ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată la 2 ani.

Art. 29

În termen de 15 zile de la data validării rezultatelor, candidații care au promovat concursul de admitere își exprimă opțiunile pentru ocuparea locurilor de notar public, în ordinea mediilor obținute pe locurile din cadrul Camerei în care s-au înscris la concurs și în limita locurilor cuprinse în ordinul de actualizare prevăzut la art. 21 alin. (3) lit. c).

Art. 30

După exprimarea opțiunilor de ocupare a locurilor și comunicarea acestora Ministerului Justiției de către Consiliul Uniunii, candidații declarați admiși sunt numiți notari publici prin ordin al ministrului justiției, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 31

După numirea prin ordin al ministrului justiției, notarii publici care au obținut această calitate în condițiile art. 27 au obligația de a urma cursuri privind pregătirea practică pentru desfășurarea profesiei de notar, precum și pentru organizarea activității unui birou notarial, cursuri organizate de INR pe o perioadă stabilită de către Consiliul Uniunii, cu plata taxelor aferente.

Art. 32

Dobândește, la cerere, fără examen, calitatea de notar public în localitatea menționată în cererea de numire personalul de specialitate juridică asimilat magistraților cu vechime de cel puțin 15 ani numai în cadrul direcției de specialitate notarială din Ministerul Justiției.

Art. 33

(1) Pot dobândi, la cerere, fără examen, calitatea de notar public, și judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cererea de numire se adresează ministrului justiției, în termen de cel mult un an de la data expirării mandatului sau eliberării din funcție, din motive neimputabile.

(2) Pentru a fi avute în vedere la emiterea ordinului de actualizare, cererile de numire se depun până la data de 31 martie a fiecărui an, la Ministerul Justiției. Solicitantul va preciza în cererea de numire Camera în a cărei circumscripție dorește să își exercite activitatea. Cererile depuse după această dată vor fi soluționate în anul următor. Sub sancțiunea respingerii cererii de numire, solicitantul va depune odată cu cererea dovezile din care să rezulte că îndeplinește condițiile art. 22 lit. a)–g), precum și o declarație pe propria răspundere, încheiată în formă autentică, din care

să rezulte că nu a revenit pe funcția de magistrat deținută anterior sau pe o altă funcție de judecător ori procuror și nu a optat pentru intrarea în avocatură.

(3) Ministerul Justiției va transmite Consiliului Uniunii, în 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (2), cererile judecătorilor care îndeplinesc condițiile prevăzute mai sus.

Art. 34

(1) În funcție de cererile comunicate de Ministerul Justiției, Consiliul Uniunii va solicita Camerele pentru care judecătorii și-au exprimat opțiunea să propună un număr de locuri corespunzător cu opțiunile formulate. La formularea propunerilor, Camerele vor avea în vedere criteriile prevăzute de prezenta lege pentru actualizarea numărului de posturi.

(2) Pe baza propunerilor primite de la Camere, Consiliul Uniunii formulează propunerile de posturi destinate a fi ocupate de judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, pe care le supune aprobării ministrului justiției.

(3) După emiterea ordinului de actualizare a posturilor destinate a fi ocupate de judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, ministrul justiției va emite ordinele de numire în funcția de notar public a solicitanților care îndeplinesc condițiile de mai sus.

(4) În cazul în care există mai mulți solicitanți pentru același post, aceștia vor fi departajați după criteriile stabilite în regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Art. 35

După numirea prin ordin al ministrului justiției, notarii publici care au obținut această calitate în condițiile art. 33 au obligația de a urma cursuri de pregătire practică pentru desfășurarea profesiei de notar, precum și pentru organizarea activității unui birou notarial, cursuri organizate de INR pe o perioadă stabilită de către Consiliul Uniunii, cu plata taxelor aferente.

SECȚIUNEA a 4-a

Numirea în funcția de notar public

Art. 36

(1) Notarul public este numit de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Uniunii, în baza cererii celui interesat și după ce face dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 22.

(2) În ordinul de numire în funcție se menționează circumscripția judecătorească și localitatea în care este numit notarul public.

Art. 37

După împlinirea vârstei de 75 de ani, notarul public își poate exercita funcția numai dacă prezintă anual un certificat medical privind îndeplinirea condiției prevăzute la art. 22 lit. g).

Art. 38

Exercitarea fără drept a funcției de notar public constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale.

Art. 39

- (1) După emiterea ordinului de numire în funcție în condițiile art. 36, notarul public va depune jurământul.
- (2) Jurământul va fi depus, într-un cadru solemn, de către notarul public în fața ministrului justiției și a președintelui Uniunii sau a reprezentanților acestora.
- (3) Jurământul are următorul conținut: „Jur să respect Constituția și legile țării, să-mi îndeplinesc cu onoare și credibilitate publică, cu conștiință și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin și să păstrez secretul profesional. Așa să-mi ajute Dumnezeu!“
- (4) Referirea la divinitate din formula jurământului se schimbă potrivit credinței religioase a notarului public.
- (5) Notarul public fără confesiune va depune jurământul fără formulă religioasă, pe conștiință și onoare.

Art. 40

- (1) Notarul public care, după numire, își va desfășura activitatea într-un birou individual notarial este obligat, în termen de 3 luni de la emiterea ordinului de numire în funcție, să își înregistreze sediul biroului individual în RNENP. Pentru înregistrare, notarul public va prezenta ordinul de numire în funcție, ordinul de asociere sau, după caz, decizia Colegiului director al Camerei, sigiliul și specimenul de semnătură, dovada depunerii jurământului, precum și licența de funcționare.
- (2) Notarul public care după numire își va desfășura activitatea într-o societate profesională este obligat să își obțină licența de funcționare și să își înregistreze în RNENP atât ordinul de numire în funcție, cât și ordinul de asociere sau, după caz, decizia Colegiului director al Camerei, în termen de 3 luni de la emiterea ordinului de numire, respectiv de asociere. Pentru înregistrarea sediului biroului notarial individual, notarul public va prezenta ordinul de numire în funcție, sigiliul și specimenul de semnătură, dovada depunerii jurământului, precum și licența de funcționare.
- (3) Licența de funcționare constă în atestarea îndeplinirii formalităților pentru începerea și desfășurarea activității, prevăzute prin regulament.
- (4) Certificatul de înregistrare în RNENP conferă notarului public dreptul de a desfășura efectiv activitatea.
- (5) Înregistrarea unei cereri de suspendare înainte de expirarea termenului prevăzut la alin. (1) sau (2), urmată de emiterea ordinului ministrului justiției de suspendare a calității de notar public, întrerupe curgerea termenului.
- (6) Pentru cazuri temeinic justificate, confirmate de Colegiul director al Camerei, termenele prevăzute la alin. (1) și (2) pot fi prelungite prin ordin al ministrului justiției, pe o perioadă ce nu poate depăși 3 luni.
- (7) Neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) și (2) privind înregistrarea în RNENP atrage suspendarea de drept a calității de notar public, începând cu data expirării termenului de înregistrare.
- (8) Notarul public care este înregistrat în RNENP, iar în modul său de funcționare și exercitare a activității a intervenit o modificare are obligația ca, în termen de 3 luni de la emiterea ordinului ministrului justiției de schimbare a sediului biroului în circumscripția altei judecătoriai, de încetare a suspendării calității, respectiv de la emiterea ordinului ministrului justiției ori, după caz, a deciziei Colegiului director al Camerei de asociere sau de încetare a asocierii, să solicite

înregistrarea în RNENP, în mod corespunzător, a modificării intervenite în desfășurarea activității.

(9) Înregistrarea în RNENP a unei cereri de suspendare înainte de expirarea termenului prevăzut la alin. (1), urmată de emiterea ordinului ministrului justiției de suspendare din funcția de notar public, întrerupe termenul.

(10) Pentru cazuri temeinic justificate, termenul prevăzut la alin. (8) poate fi prelungit, prin ordin al ministrului justiției, pe o perioadă ce nu poate depăși 3 luni.

(11) Neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (8) privind înregistrarea în RNENP atrage suspendarea de drept a notarului public din exercițiul funcției.

(12) Camera în a cărei rază teritorială se află judecătoria în circumscripția căreia a fost numit și, după caz, Camera în care notarul public își desfășura activitatea la data încetării sau suspendării calității au obligația înregistrării modificării intervenite în desfășurarea activității notarului public în RNENP, în termen de două luni de la emiterea ordinului ministrului justiției de încetare sau de suspendare a calității de notar public.

(13) În situațiile prevăzute la alin. (1) și (2), notarul public își începe activitatea numai după înregistrarea în RNENP. Retragera licenței de funcționare atrage suspendarea de drept a notarului public până la acordarea unei noi licențe de funcționare.

(14) În situațiile prevăzute la alin. (8), notarul public își începe activitatea numai după înregistrarea în RNENP. Retragera licenței de funcționare atrage suspendarea de drept a notarului public până la acordarea unei noi licențe de funcționare.

(15) Procedura înregistrării în RNENP, precum și procedura acordării sau, după caz, retragerii licenței de funcționare se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

SECȚIUNEA a 5-a

Încetarea și suspendarea din funcția de notar public

Art. 41

(1) Calitatea de notar public încetează:

a) prin renunțarea scrisă la calitatea de notar public;

b) în cazul constatării incapacității de muncă, în condițiile legii;

c) în caz de neexercitare a funcției, fără justificare, o perioadă neîntreruptă de cel puțin 6 luni;

d) prin excluderea din profesie, dispusă ca sancțiune disciplinară, în condițiile prezentei legi;

e) în cazul văditei incapacități profesionale, constatată în urma controlului exercitat în condițiile prezentei legi;

f) în cazul condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul ori pentru săvârșirea cu intenție a unei alte infracțiuni;

g) în cazul în care notarul public nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 22 lit. a)–g);

h) în cazul constatării, în condițiile prevăzute la art. 42 alin. (3), a unei boli psihice ireversibile;

i) prin deces.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. f), instanța de judecată comunică de îndată compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Justiției și Uniunii copia certificată a hotărârii judecătorești definitive de condamnare.

(3) Încetarea funcției de notar public se constată sau se dispune, după caz, de ministrul justiției, la propunerea Biroului executiv al Consiliului Uniunii, la cererea notarului public sau din oficiu.

(4) La încetarea calității de notar public, Camera are obligația de a ridica de îndată sigiliile, registrele și arhiva. Registrele și arhiva se vor prelua, în următoarea ordine, de către:

a) notarul public asociat;

b) un alt notar public din circumscripția aceleiași judecătorii sau, în lipsă, din circumscripția aceleiași Camere, în cazul în care notarul public a cărui funcție a încetat își desfășura activitatea într-un birou notarial individual;

c) Camera, în cazul în care arhiva nu poate fi preluată de un notar public.

(5) În cazul în care Camera este împiedicată să își exercite atribuțiile prevăzute la alin. (1)–(4), aceasta poate solicita sprijinul organelor de ordine publică.

Art. 42

(1) Notarul public este suspendat din funcție:

a) în caz de incompatibilitate;

b) pe perioada interdicției de a-și exercita funcția, dispusă în condițiile legii sau ca măsură disciplinară;

c) în caz de nedepunere a situației statistice lunare la termenul stabilit prin hotărârea Consiliului Uniunii, timp de două luni consecutiv;

d) pentru neachitarea integrală, în termen de două luni de la scadență, a obligațiilor bănești profesionale, până la depunerea situațiilor statistice și/sau achitarea debitului și a penalităților aferente acestuia;

e) în caz de incapacitate temporară de muncă;

f) în cazul concediului pentru creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii;

g) în cazul arestării preventive a notarului public, până la încetarea măsurii;

h) la cererea formulată în scris;

i) când suferă de o boală psihică, ce îl împiedică să își exercite funcția în mod corespunzător, în condițiile stabilite de regulament;

j) în cazul prevăzut la art. 40 alin. (7).

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. g), instanța de judecată comunică de îndată compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Justiției și Uniunii copia certificată a hotărârii judecătorești definitive prin care s-a dispus măsura arestării preventive a notarului public.

(3) După expirarea perioadei prevăzute la alin. (1) lit. i), Camera, pe baza unei noi expertize, poate hotărî încetarea suspendării și repunerea în funcție a notarului, prelungirea acesteia sau, dacă boala este ireversibilă, propune încetarea din funcție, potrivit legii.

(4) La suspendarea din exercițiul funcției, notarului public îi revine obligația predării de îndată Camerei a sigiliilor, registrelor și, după caz, a arhivei, în vederea păstrării pe perioada suspendării.

(5) Suspendarea încetează dacă au dispărut împrejurările care au determinat-o.

(6) În cazul suspendării din funcția de notar, termenul de suspendare începe să curgă de la data încheierii procesului-verbal de preluare a sigiliilor și închidere a registrelor.

Art. 43

Suspendarea și încetarea suspendării se dispun prin ordin de ministrul justiției, la propunerea Biroului executiv al Consiliului Uniunii, la cererea notarului public sau din oficiu.

Art. 44

Pentru motive justificate, Camera va desemna, în condițiile prevăzute de regulamentul de aplicare a prezentei legi, un notar public pentru îndeplinirea atribuțiilor notarului public absent sau, după caz, a notarului public aflat în situațiile prevăzute la art. 89.

Art. 45

(1) Evidența notarilor publici, lucrările privind numirea în funcție, modificările intervenite în desfășurarea activității, încetarea calității de notar public, precum și cele privind organizarea și funcționarea profesiei se realizează, în plan teritorial, de către Camere, iar la nivel național, de către Uniune și compartimentul de specialitate din Ministerul Justiției.

(2) Uniunea are obligația de a comunica, de îndată, Ministerului Justiției, certificatele de înregistrare a numirii în funcția de notar public, precum și a sediului biroului notarial individual sau asociat, deciziile Colegiilor directe ale Camerelor de asociere și încetare a asocierii notarilor publici care au sediul biroului în circumscripția aceleiași judecătoriesi, precum și, la cerere, orice alte acte privind organizarea și funcționarea birourilor notarilor publici.

(3) Ordinele ministrului justiției privind numirea în funcția de notar public, modificările intervenite în desfășurarea activității, precum și încetarea calității de notar public se comunică Uniunii, care are obligația de a lua măsurile necesare pentru a fi comunicate de îndată Camerei, acesteia revenindu-i obligația comunicării, sub luare de dovadă, notarului public.

Art. 46

Până la data de 31 martie a fiecărui an, Consiliul Uniunii are obligația să întocmească tabloul anual al notarilor publici și să îl publice în Monitorul Oficial al României, Partea I. Tabloul anual al notarilor publici se actualizează permanent, pe baza datelor furnizate de către Camere, se comunică Ministerului Justiției și se postează pe pagina de internet a Uniunii.

SECȚIUNEA a 6-a

Camera Notarilor Publici

Art. 47

(1) În circumscripția fiecărei curți de apel funcționează câte o Cameră, cu personalitate juridică.

(2) Sediul fiecărei Camere este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta lege. La nivelul fiecărui județ din circumscripția Camerei funcționează cel puțin un sediu secundar al acesteia. Camera are ștampilă proprie, care cuprinde cel puțin denumirea Camerei și stema României, iar în cazul sediilor secundare se menționează și denumirea județului în care funcționează sediul secundar.

(3) Din Cameră fac parte toți notarii publici care funcționează în circumscripția acesteia.

(4) Organele de conducere ale Camerei sunt:

a) Adunarea generală a Camerei;

b) Colegiul director al Camerei;

c) președintele Colegiului director al Camerei.

(5) Colegiul director este format dintr-un președinte, care este și președintele Camerei, un vicepreședinte, care este și vicepreședintele Camerei, și 3–7 membri. Colegiul director al Camerei este ales de Adunarea generală a Camerei, în condițiile stabilite prin statutul Uniunii, pentru un mandat de 4 ani, dintre notarii publici care funcționează în acea Cameră.

(6) Alegerea în funcțiile de conducere ale Camerei se face numai prin vot secret, în condițiile prevăzute de statut.

(7) Președintele și membrii Colegiului director al Camerei primesc indemnizație al cărei cuantum este stabilit de Adunarea generală a Camerei.

(8) În perioada în care Uniunea este autorizată ca operator al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, Camerele dobândesc de drept calitatea de agent al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare. În vederea exercitării acestei calități, Camerele pot depune o cerere în acest sens la Ministerul Justiției, pentru a obține acordul de a opera în arhivă.

Art. 48

(1) Pe lângă Camere se pot constitui și pot funcționa curți de arbitraj.

(2) Curtea de arbitraj este o instituție permanentă de arbitraj, neguvernamentală, fără personalitate juridică, independentă în exercitarea atribuțiilor ce îi revin, care funcționează pe lângă Camera Notarilor Publici și care își desfășoară activitatea în condițiile legii.

(3) Regulamentul de organizare și funcționare a Curții de arbitraj, precum și organele de conducere ale acesteia se aprobă de Camere, pe baza regulamentului-cadru aprobat de Consiliul Uniunii.

(4) Activitatea curților de arbitraj de pe lângă Camere se desfășoară conform prevederilor Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Regulamentului de organizare și funcționare și Regulilor de procedură arbitrală stabilite de către Camere în baza regulamentului-cadru aprobat de Consiliul Uniunii.

(5) Normele cu privire la onorariile arbitrilor și la taxele arbitrate se aprobă de către Colegiul director al Camerei.

(6) Taxele arbitrale vor fi folosite în scopul susținerii cheltuielilor legate de soluționarea litigiilor, plata cheltuielilor de secretariat, onorariile arbitrilor și documentarea acestora, precum și orice cheltuială necesară funcționării Curții de arbitraj.

(7) Curtea de arbitraj poate soluționa numai litigii izvorâte din actele și procedurile notariale.

(8) Dispozițiile alin. (1)–(7) se completează cu dispozițiile referitoare la arbitrajul instituționalizat din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 49

Președintele Colegiului director al Camerei are următoarele atribuții:

a) reprezintă Camera în raporturile cu terții;

b) soluționează plângerile petenților împotriva notarilor stagiați, luând măsurile corespunzătoare;

c) desemnează, la cerere sau din oficiu, în cazuri excepționale, un notar public care să asigure funcționarea unui alt birou de notar public;

- d)* angajează personalul de specialitate și auxiliar, în numărul și în structura stabilite de Colegiul director al Camerei;
- e)* coordonează și conduce compartimentele prevăzute în structura organizatorică a Camerei;
- f)* convoacă și conduce ședințele Colegiului director al Camerei și ale Adunării generale a Camerei;
- g)* ordonânțează cheltuielile bugetare ale Camerei;
- h)* aprobă, la cererea părților, transferul dosarului succesoral;
- i)* îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, regulament, statut și de actele normative cu caracter intern.

Art. 50

(1) Colegiul director al Camerei are următoarele atribuții:

- a)* organizează examenul pentru dobândirea calității de notar stagiar;
- b)* stabilește birourile notariale în care se va efectua pregătirea practică a notarilor stagiați;
- c)* urmărește pregătirea teoretică și practică a notarilor stagiați;
- d)* înlocuiește, la cerere sau din oficiu, biroul notarial în care se efectuează pregătirea practică;
- e)* propune Adunării generale a Camerei actualizarea numărului de notari publici și a numărului de posturi destinate schimbărilor de sedii;
- f)* aprobă numărul de posturi destinate dobândirii calității de notar stagiar;
- g)* întocmește documentarea juridică și asigură consultarea și informarea curentă a notarilor publici;
- h)* ține evidența veniturilor și cheltuielilor Camerei și a contribuției membrilor săi;
- i)* stabilește comisia de inventariere și lichidare a birourilor notariale, în caz de suspendare sau încetare;
- j)* poate acorda sprijin și ajutor material notarilor publici, în cazuri justificate;
- k)* desemnează un membru al Colegiului director al Camerei sau un alt notar public din cadrul Camerei ce urmează să efectueze mențiunile privind revocarea, anularea, rectificarea actelor notariale aflate în arhiva Camerei;
- l)* aprobă, la propunerea președintelui, organigrama și statul de funcții ale personalului de specialitate și administrativ al Camerei;
- m)* organizează, la cererea notarului public, vânzarea la licitație a bunurilor în vederea lichidării de către notar a pasivului succesoral, în condițiile stabilite prin regulamentul aprobat de Consiliul Uniunii;
- n)* îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, regulament, statut și actele normative cu caracter intern.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Colegiul director al Camerei emite decizii executorii.

Art. 51

Adunarea generală a Camerei are următoarele atribuții:

- a)* alege și revocă Colegiul director al Camerei și Comisia de cenzori, în condițiile stabilite prin statut;

- b) alege și revocă reprezentantul sau reprezentanții Camerei, după caz, și supleantul acestora în Consiliul Uniunii, în condițiile stabilite prin statut, cu respectarea normei de reprezentare prevăzute de prezenta lege;
- c) alege și revocă reprezentantul Camerei în Consiliul de disciplină, în condițiile stabilite prin statut;
- d) alege și propune membrul în Consiliul de administrație al Casei de Asigurări;
- e) aprobă anual raportul de activitate și descărcarea de gestiune ale președintelui și Colegiului director al Camerei;
- f) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli al Camerei și execuția bugetară;
- g) aprobă strategia de dezvoltare și politica de investiții a Camerei;
- h) stabilește indemnizațiile membrilor organelor alese;
- i) aprobă regulamentele interne ale Camerei;
- j) alege membrii comisiilor de organizare a alegerilor organelor de conducere la nivelul Camerelor și al Uniunii, în condițiile regulamentelor proprii;
- k) alege reprezentanții Camerei conform normei de reprezentare la Congres;
- l) acordă și retrage, la propunerea Colegiului director al Camerei, titlul onorific de președinte de onoare notarilor publici care au deținut calitatea de președinte al Colegiului director al Camerei;
- m) aprobă actualizarea numărului de notari publici și a numărului de posturi destinate schimbărilor de sedii, pe care o înaintează Consiliului Uniunii;
- n) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, regulament, statut și de actele normative cu caracter intern.

Art. 52

Mandatul organelor alese la nivelul Camerelor începe la data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor celui în care s-au organizat alegerile.

SECȚIUNEA a 7-a

Uniunea Națională a Notarilor Publici

Art. 53

- (1) Notarii publici din România sunt constituiți la nivel național în Uniunea Națională a Notarilor Publici, unica organizație profesională înființată prin lege, cu personalitate juridică, de interes public, cu patrimoniu și buget propriu.
- (2) Uniunea are sediul în municipiul București și are ștampilă proprie, care cuprinde cel puțin denumirea Uniunii și stema României.
- (3) Pentru realizarea obiectivelor din domeniile sale de activitate, Uniunea are următoarele funcții:
  - a) de strategie, prin transmiterea de propuneri la elaborarea de către Ministerul Justiției a strategiilor în domeniul notarial;
  - b) de reglementare a activității, prin reglementări terțiare specifice, prin care se asigură, în conformitate cu strategia adoptată, punerea în aplicare a legislației în domeniul notarial și realizarea cadrului juridic subsidiar specific;

- c) de reprezentare pe plan intern și internațional a notarilor publici;
  - d) de îndrumare, sprijin și control al notarilor publici, în aplicarea corectă a prevederilor legale în domeniul notarial;
  - e) de administrare a patrimoniului propriu.
- (4) În exercitarea funcțiilor care îi revin, Uniunea poate colabora cu autoritățile și instituțiile publice, cu alte persoane juridice de drept public sau privat, române ori străine, pentru realizarea unor obiective de interes comun, corespunzătoare domeniului său de activitate.
- (5) Statutul aprobat de Congresul de constituire al Uniunii este actul constitutiv al acesteia.
- (6) Modificarea și completarea Statutului Uniunii între congrese se fac de către Consiliul Uniunii, după consultarea Adunărilor generale ale Camerelor.
- (7) Organele de conducere ale Uniunii sunt:
- a) Congresul;
  - b) Consiliul Uniunii;
  - c) Biroul executiv al Consiliului Uniunii;
  - d) președintele Uniunii.
- (8) În organele de conducere ale Uniunii pot fi aleși notarii publici în funcție, cu o vechime efectivă în profesie de cel puțin 8 ani la data alegerii.
- (9) Membrii Colegiului director al Camerei nu pot fi membri ai Consiliului Uniunii. Fac excepție președintele Camerei, care, potrivit art. 56, face parte de drept din Consiliul Uniunii, și vicepreședintele Camerei sau un alt membru desemnat în acest sens, numai în situația în care îl reprezintă pe președinte.
- (10) Mandatul organelor alese ale Uniunii începe la data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor celui în care s-au organizat alegerile.

Art. 54

- (1) Congresul este constituit din reprezentanții notarilor publici, aleși de Adunarea generală a fiecărei Camere, potrivit normei de un reprezentant la 10 notari publici în funcție, la care se adaugă membrii Consiliului Uniunii, precum și vicepreședinții colegiilor directoare ale Camerelor.
- (2) În situația în care nu sunt aleși ca reprezentanți ai Camerei la Congres, membrii Consiliului de disciplină, ai Comisiei de cenzori și ai Consiliului de administrație al Casei de Asigurări participă fără drept de vot la lucrările Congresului.
- (3) Congresul se întrunește în sesiuni ordinare și extraordinare.
- (4) Congresul se întrunește în sesiune ordinară, de regulă, anual și în sesiune extraordinară, la cererea Consiliului Uniunii sau a Camerelor, dacă aceasta reprezintă cel puțin o treime din numărul notarilor publici.
- (5) Convocarea Congresului se face de către Biroul executiv al Consiliului Uniunii cu cel puțin 60 de zile înainte de data stabilită, prin înștiințarea în scris a Camerelor și prin publicarea într-un ziar central a datei, locului și ordinii de zi. Colegiile directoare ale Camerelor sunt obligate să comunice data, locul de desfășurare a Congresului și ordinea de zi a acestuia tuturor notarilor publici în funcție din Cameră.

- (6) Camerele sunt obligate să comunice Uniunii lista nominală cu delegații la Congres, de regulă, cu cel puțin 15 zile înainte de Congres.
- (7) Congresul este legal constituit în prezența a două treimi din numărul delegaților săi și adoptă hotărâri cu majoritatea simplă a delegaților prezenți.
- (8) Delegații la congres au libertatea să își exprime votul ținând cont de strategia și interesele profesiei.
- (9) Congresul notarilor publici are, după caz, următoarele atribuții:
- a) adoptă, prin hotărâre, completarea sau modificarea Statutului Uniunii și a Statutului Casei de Asigurări a Notarilor Publici, cu excepția modificărilor adoptate între congrese de către Consiliul Uniunii, în condițiile art. 53 alin. (6);
  - b) adoptă Codul deontologic al notarilor publici, completările și modificările care i se aduc în condițiile stabilite prin statut;
  - c) validează, prin hotărâre, alegerea reprezentanților Camerelor și a supleanților acestora în Consiliul Uniunii, în condițiile stabilite prin statut;
  - d) validează, prin hotărâre, alegerea, dintre membrii Consiliului Uniunii, a președintelui și vicepreședinților, în condițiile stabilite prin statut;
  - e) validează, prin hotărâre, alegerea membrilor Consiliului de disciplină, în condițiile stabilite prin statut;
  - f) dezbate probleme profesionale de interes general și adoptă, cu majoritate simplă, rezoluții cu privire la problemele dezbătute;
  - g) aprobă raportul Consiliului Uniunii și al Comisiei de cenzori, execuția bugetară și descărcarea de gestiune;
  - h) îndeplinește orice alte atribuții date în competența sa prin lege, regulament sau statut.
- (10) Hotărârile și rezoluțiile cu caracter normativ intern, administrativ-organizatoric, sunt obligatorii pentru notarii publici.
- (11) Congresul poate delega unele dintre atribuțiile sale Consiliului Uniunii, în condițiile stabilite prin statut.
- (12) Procedura privind convocarea, organizarea și desfășurarea Congresului se stabilește prin statut.

Art. 55

- (1) În cadrul Uniunii se constituie și funcționează:
- a) Institutul Notarial Român;
  - b) Casa de Asigurări a Notarilor Publici;
  - c) Casa de Pensii a Notarilor Publici;
  - d) Centrul Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale;
  - e) Comisia de cenzori;
  - f) Consiliul de disciplină;
  - g) Corpul de control;
  - h) redacția Buletinului Notarilor Publici;
  - i) comisiile de specialitate ale Consiliului Uniunii;

j) aparatul de specialitate și administrativ;

k) Registrul național de evidență a notarilor publici, în care se înregistrează notarii publici și formele în care aceștia își exercită profesia.

(2) La nivelul Uniunii se pot înființa și alte organisme, potrivit legii, statutului profesiei sau actelor normative cu caracter intern.

Art. 56

(1) Consiliul Uniunii este constituit din reprezentanții fiecărei Camere, aleși potrivit următoarei norme de reprezentare:

a) un reprezentant, pentru Camerele cu până la 200 de notari publici în funcție;

b) 2 reprezentanți, pentru Camerele care au între 201 și 400 de notari publici în funcție;

c) 3 reprezentanți, pentru Camerele care au peste 400 de notari publici în funcție.

(2) Odată cu alegerea reprezentanților, Camerele aleg și supleanții acestora. Supleanții înlocuiesc de drept reprezentanții Camerelor în Consiliul Uniunii, ori de câte ori aceștia nu își pot exercita mandatul.

(3) Procedura alegerii reprezentanților și supleanților Camerelor în Consiliul Uniunii, precum și numărul supleanților se stabilesc prin statut.

(4) Președinții Camerelor fac parte de drept din Consiliul Uniunii, cu drept de vot.

(5) Dintre membrii Consiliului Uniunii se aleg președintele și 3 vicepreședinți, în condițiile stabilite prin statut. După alegerea președintelui și a celor 3 vicepreședinți, supleanții acestora devin membri ai Consiliului Uniunii. Funcțiile de președinte, de prim-vicepreședinte și de vicepreședinte sunt incompatibile cu funcțiile de președinte al Camerei sau reprezentant în Consiliul Uniunii.

(6) Dintre cei 3 vicepreședinți, Consiliul Uniunii alege un prim-vicepreședinte, în condițiile stabilite prin statut.

(7) Durata mandatului membrilor Consiliului Uniunii, al președintelui, prim-vicepreședintelui și al vicepreședinților este de 4 ani.

(8) Reprezentanții Camerelor în Consiliul Uniunii, precum și președintele, prim-vicepreședintele și vicepreședinții Consiliului beneficiază de indemnizație și de alte drepturi stabilite prin acte normative interne.

(9) Consiliul Uniunii se convoacă, de regulă, trimestrial în ședințe ordinare sau ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare, de către președinte. Consiliul Uniunii este legal constituit în prezența a două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu votul majorității simple a membrilor prezenți. În caz de egalitate de voturi, votul președintelui este decisiv în adoptarea hotărârii.

Art. 57

(1) Consiliul Uniunii are, în principal, următoarele atribuții:

a) propune ministrului justiției actualizarea numărului de posturi de notar public, notar stagiar și posturile destinate concursului de schimbări de sedii;

b) propune ministrului justiției aprobarea regulamentului privind condițiile de desfășurare a examenelor de dobândire a calității de notar public;

c) propune ministrului justiției onorariile minimale pentru actele și procedurile notariale îndeplinite în exercitarea funcției de către notarii publici, având în vedere următoarele criterii:

1. timpul și volumul de muncă solicitată pentru îndeplinirea actului sau procedurii;
  2. natura, noutatea și dificultatea actului sau procedurii;
  3. obținerea de date și informații suplimentare sau conlucrarea cu experți ori cu alți specialiști impusă de natura, obiectul, complexitatea și dificultatea actului;
  4. constrângerile de timp în care notarul este obligat de împrejurările actului sau procedurii să acționeze pentru a asigura servicii legale performante;
  5. termenele de arhivare a actelor și procedurilor notariale;
  6. locul îndeplinirii actului sau procedurii;
  7. răspunderea notarului public, prin raportare și la valoarea actului sau procedurii;
- d) stabilește cotele de contribuție ale birourilor notarilor publici la Cameră, precum și cele ale Camerelor la Uniune, potrivit statutului acesteia;
- e) reprezintă Uniunea, prin președintele Consiliului Uniunii, în raporturile cu terții, pe plan intern și internațional;
- f) adoptă modificările sau completările la Statutul Casei de Asigurări a Notarilor Publici și al Casei de Pensii a Notarilor Publici;
- g) aprobă modificările și completările Statutului Uniunii între congrese, după consultarea adunărilor generale ale Camerelor;
- h) soluționează contestațiile împotriva hotărârilor Consiliului de disciplină;
- i) adoptă, modifică și completează Regulamentul Consiliului de disciplină;
- j) adoptă, modifică și completează Regulamentul de organizare și funcționare al INR;
- k) organizează, la nivel național, programe care vizează alinierea practicilor notariale la exigențele internaționale;
- l) adoptă uzanțele profesionale potrivit Codului civil, republicat, cu modificările ulterioare;
- m) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli, execuția bugetară și descărcarea anuală de gestiune a președintelui;
- n) stabilește, prin hotărâre, indemnizațiile reprezentanților Camerelor în Consiliul Uniunii, a președintelui, prim-vicepreședintelui și vicepreședinților Consiliului Uniunii, precum și ale membrilor Comisiei de cenzori, Consiliului de disciplină, Consiliului de administrație al Casei de Asigurări a Notarilor Publici, organelor de conducere ale INR și indemnizațiile membrilor altor organisme constituite la nivelul Uniunii;
- o) acordă ordine, medalii și titluri, în condițiile stabilite prin statut;
- p) aprobă sponsorizările și mecenatele;

- q)* acordă ajutoare notarilor publici, în limita sumelor aprobate în acest scop prin bugetul de venituri și cheltuieli;
- r)* îndeplinește alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare, statutul profesiei sau de actele normative cu caracter intern.
- (2) Consiliul Uniunii poate să delege Biroului executiv unele atribuții ale sale, în condițiile prevăzute de statut.

Art. 58

- (1) Biroul executiv este organul executiv al Consiliului Uniunii, cu activitate permanentă și de legătură cu Camerele, și se compune din 9 membri: președintele, prim-vicepreședintele, vicepreședinții și 5 membri, aleși de Consiliul Uniunii dintre reprezentanții Camerelor.
- (2) Președintele Uniunii este și președintele Consiliului Uniunii și al Biroului executiv al Consiliului Uniunii.
- (3) Biroul executiv al Consiliului Uniunii se întrunește lunar în ședință ordinară și ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare, la convocarea președintelui.
- (4) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Biroul executiv al Consiliului Uniunii emite decizii executorii.
- (5) Biroul executiv al Consiliului Uniunii funcționează legal în prezența majorității membrilor săi și adoptă decizii cu majoritatea simplă a voturilor celor prezenți.
- (6) Biroul executiv al Consiliului Uniunii are următoarele atribuții principale:
- a)* asigură activitatea permanentă a Consiliului Uniunii;
  - b)* propune ministrului justiției numirea în funcție a notarului public, schimbarea sediului biroului notarial, asocierea și încetarea asocierii, suspendarea și încetarea suspendării din funcția de notar public, revocarea ori încetarea calității de notar public;
  - c)* pregătește proiectele de documente care vor fi prezentate spre dezbateră și aprobare Consiliului Uniunii;
  - d)* elaborează proiectul raportului anual al activității Uniunii;
  - e)* elaborează proiectul de buget anual al Uniunii, asigură gestionarea curentă a patrimoniului, urmărește întocmirea bilanțului financiar-contabil și executarea bugetului;
  - f)* asigură execuția bugetară și urmărește realizarea resurselor bugetului Uniunii;
  - g)* organizează serviciile proprii ale Uniunii și aprobă organigrama și statul de funcții ale personalului de specialitate și administrativ al Uniunii;
  - h)* aprobă organigrama, statul de funcții și coordonează activitatea tuturor entităților înființate în cadrul Uniunii;
  - i)* aprobă proiectul de buget anual, execuția bugetară și descărcarea de gestiune a entităților înființate în cadrul Uniunii;
  - j)* acordă, suspendă și retrage birourilor notariale, la cerere sau din oficiu, licența de funcționare;
  - k)* analizează raportul Consiliului de disciplină al Uniunii și propune măsurile ce se impun;
  - l)* analizează sinteza controlului profesional administrativ întocmită de corpul de control al Uniunii și propune măsurile ce se impun;
  - m)* rezolvă conflictele de competență dintre notarii publici din Camere diferite;

- n)* coordonează activitatea de creare și funcționare a sistemului și rețelelor de informatizare între Uniune și Camere, precum și la nivelul birourilor notariale, potrivit programelor proprii și celor derulate în cooperare cu notariatele europene;
- o)* coordonează atât activitatea Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale, denumit în continuare *CNARNN*, cât și registrele naționale notariale privind evidența actelor și procedurilor notariale și adoptă actele normative necesare funcționării acestora;
- p)* soluționează, la solicitarea președintelui Uniunii, sesizările formulate împotriva notarilor publici sau împotriva Camerelor;
- q)* acceptă donațiile și legatele făcute Uniunii;
- r)* asigură ducerea la îndeplinire a hotărârilor Congresului și ale Consiliului Uniunii și supraveghează executarea acestor hotărâri de către Camere și notarii publici, adoptând decizii corespunzătoare;
- s)* îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege, regulament, statut și de actele normative cu caracter intern.

Art. 59

- (1)* Președintele, prim-vicepreședintele și vicepreședinții Consiliului Uniunii sunt și președintele, prim-vicepreședintele și vicepreședintele Uniunii.
- (2)* Președintele Uniunii este și președintele Consiliului Uniunii și are următoarele atribuții:
  - a)* reprezintă Uniunea pe plan intern în raporturile cu autoritățile publice din România, cu organizațiile guvernamentale și neguvernamentale, cu cele profesionale, iar în plan extern, cu organizațiile naționale și internaționale ale notarilor publici și oriunde va fi invitat oficial în calitate de președinte;
  - b)* ordonancează cheltuielile bugetare ale Uniunii; președintele poate delega această atribuție prim-vicepreședintelui;
  - c)* convoacă și conduce ședințele Congresului, Consiliului Uniunii și ale Biroului executiv al Consiliului Uniunii;
  - d)* angajează personalul de specialitate și administrativ al Uniunii, cu respectarea organigramei și statutului de funcții, aprobate de către Biroul executiv al Consiliului Uniunii;
  - e)* exercită, în condițiile legii, acțiunea disciplinară împotriva notarilor publici;
  - f)* îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, regulament, statut și alte acte normative.
- (3)* În absență, președintele este înlocuit de prim-vicepreședinte, iar dacă acesta din urmă lipsește, de unul dintre vicepreședinții delegați în acest sens de președinte.
- (4)* Prim-vicepreședintele și vicepreședinții reprezintă Uniunea, în limitele mandatului acordat de președinte.

Art. 60

- (1)* În cadrul Uniunii funcționează Casa de Asigurări a Notarilor Publici, cu personalitate juridică, în condițiile stabilite prin statutul acesteia, aprobat de Consiliul Uniunii.
- (2)* Asigurarea de răspundere civilă a notarilor publici este obligatorie și se realizează prin casa de asigurări constituită în acest scop.
- (3)* Notarii publici au obligația să încheie contractul de asigurare înainte de începerea activității.

(4) Limita minimă a valorii de asigurare și nivelul primei de asigurare se stabilesc anual de către Consiliul Uniunii.

Art. 61

(1) În cadrul Uniunii se înființează, se organizează și funcționează INR, entitate de interes public, cu personalitate juridică, în condițiile stabilite prin statutul propriu, aprobat de Consiliul Uniunii.

(2) INR asigură perfecționarea activității notariale, pregătirea profesională inițială și, după caz, continuă a notarilor publici și a notarilor stagiați, a altor specialiști, a personalului de specialitate al birourilor notariale, al Camerelor și al Uniunii, având dreptul de a elibera diplome sau certificate de absolvire recunoscute de instituțiile publice și private abilitate.

(3) INR are sediul în municipiul București, are ștampilă care cuprinde denumirea sa și stema României și siglă proprie. INR se înființează, se organizează și funcționează în baza prezentei legi, fără îndeplinirea altor formalități.

(4) Statutul INR, Regulamentul de organizare și funcționare a acestuia, precum și modalitățile de formare profesională inițială sau, după caz, continuă a notarilor publici și a notarilor stagiați, a personalului de specialitate al birourilor notariale, al Camerelor și al Uniunii se aprobă prin hotărâre a Consiliului Uniunii.

(5) INR organizează, la solicitarea Consiliului Uniunii, examenul de definitivat, concursul de admitere în funcția de notar public pentru persoanele care au cel puțin 6 ani vechime într-o funcție de specialitate juridică, în condițiile legii și ale regulamentului de organizare și desfășurare a acestora, aprobat de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Uniunii.

(6) INR organizează, la solicitarea Consiliului Uniunii, și concursul de schimbare de sediu, în condițiile legii și ale regulamentului de organizare și desfășurare a concursului, aprobat de către Consiliul Uniunii.

Art. 62

(1) În vederea administrării registrelor prevăzute la art. 163, în cadrul și sub autoritatea Uniunii se înființează, se organizează și funcționează CNARNN, ca entitate cu personalitate juridică, în condițiile stabilite prin regulamentul propriu, aprobat de Biroul executiv al Consiliului Uniunii.

(2) CNARNN asigură administrarea, organizarea și funcționarea registrelor naționale notariale prevăzute la art. 163, precum și a altor activități stabilite prin regulamentul propriu.

(3) CNARNN are sediul în municipiul București. CNARNN are sigiliu propriu, care cuprinde denumirea sa și stema României, și siglă proprie și se înființează, se organizează și funcționează, fără îndeplinirea altor formalități, în baza prevederilor prezentei legi.

(4) Costurile privind verificările și înscrierile în registrele prevăzute la art. 163 vor fi suportate de părțile interesate, iar tarifele privind înscrierea și verificarea în registre se vor stabili de către Biroul executiv al Consiliului Uniunii.

(5) În cazul în care înscrierile și verificările în registrele prevăzute la art. 163 se solicită de către instituțiile publice, acestea se vor efectua cu scutire de tarif.

(6) Tarifele pentru înscriere sau verificare în registre se vor putea încasa de către notarii publici fie pe chitanțiere puse la dispoziție de către CNARNN, fie pe bonuri fiscale, prin intermediul caselor de marcat.

(7) Regulamentul de organizare și funcționare a CNARNN, precum și orice alte măsuri necesare organizării și funcționării acestuia se aprobă prin decizie a Biroului executiv al Consiliului Uniunii, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 63

(1) În scopul stabilirii și acordării pensiilor private, altele decât cele din sistemul public de pensii, sau, după caz, a ajutoarelor financiare notarilor publici, urmașilor acestora cu drepturi proprii la pensie privată și altor persoane din sistemul notarial care aderă la acest sistem de pensii, se înființează, sub autoritatea Uniunii, Casa de Pensii a Notarilor Publici, denumită în continuare *Casa de pensii*, instituție autonomă, de interes public, cu personalitate juridică, buget și organe de conducere proprii, în condițiile stabilite prin statutul acesteia, aprobat de Consiliul Uniunii.

(2) Sistemul de pensii prevăzut de prezenta lege este obligatoriu pentru notarii publici membrii ai Uniunii și complementar sistemului public de pensii la care notarii publici sunt obligați să contribuie, în condițiile legii.

(3) Modul de organizare și funcționare, precum și data de la care Casa de pensii își începe activitatea se stabilesc prin statut. Casa de pensii are sediul în municipiul București, ștampilă și siglă proprii, care cuprind cel puțin stema României și denumirea, și se înființează, se organizează și funcționează fără îndeplinirea altor formalități.

CAPITOLUL IV

Drepturile și îndatoririle notarilor publici

SECȚIUNEA 1

Drepturile notarilor publici

Art. 64

(1) Notarii publici își exercită funcția și se bucură de stabilitate în funcție, neputând fi mutați în altă localitate fără acordul lor.

(2) Pentru asigurarea secretului profesional, actele și lucrările cu caracter profesional aflate asupra notarului public sau în biroul său sunt inviolabile, acestea putând fi verificate sau ridicate numai în condițiile legii și în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.

(3) Contactul profesional dintre notarul public și clientul său nu poate fi interzis sau restrâns.

Art. 65

(1) În cazul în care clientul se află în stare de arest sau detenție, administrația locului de arest ori detenție are obligația de a lua, cu prioritate, toate măsurile necesare pentru a permite contactul de îndată al notarului public cu clientul și respectarea drepturilor prevăzute de lege.

(2) În cauzele penale, notarul public poate fi audiat ca martor numai în cazurile și condițiile prevăzute expres de Codul de procedură penală.

Art. 66

(1) Notarul public are următoarele drepturi:

1. să primească onorariu pentru fiecare act sau procedură notarială îndeplinită, în condițiile legii;
2. să aleagă și să fie ales în organele de conducere ale Uniunii și ale Camerelor, în condițiile prevăzute în statut;
3. să se adreseze organelor Uniunii și ale Camerelor și să primească informațiile solicitate în condițiile stabilite prin statut sau actele normative interne;
4. să poarte însemnele Uniunii și ale Camerelor;
5. să beneficieze de concediu de odihnă, anual, în condițiile stabilite prin statut;
6. să beneficieze de drepturile de asigurări sociale pe baza contribuției la sistemul asigurărilor sociale de stat și/sau la sistemul privat, în condițiile legii;
7. să aibă acces la toate datele care privesc organizarea administrativă a activității notariale, atât la nivelul Camerelor, cât și al Uniunii;
8. să adere individual la Uniunea Internațională a Notariatului;
9. să participe, la cerere, la ședințele organelor Camerelor și ale Uniunii, atunci când are un interes propriu, în vederea susținerii acestuia;
10. să beneficieze de sprijin financiar în caz de întrerupere a activității biroului din cauza incapacității temporare de muncă;
11. să beneficieze, la cerere, de asistență juridică din partea Uniunii, prin personalul de specialitate, în cauzele care au legătură cu activitatea profesională;
12. să participe la manifestări profesionale organizate în țară și străinătate;
13. să beneficieze de orice alte drepturi prevăzute de lege și statut.

(2) Notarul public își poate face cunoscute datele profesionale atât cu privire la persoana sa, cât și cu privire la locul unde își exercită funcția, în condițiile stabilite prin statutul profesiei.

Art. 67

(1) Notarii publici au dreptul la onorariu pentru fiecare act sau procedură notarială îndeplinită, în conformitate cu art. 57 alin. (1) lit. c).

(2) Prin excepție de la dispozițiile art. 57 alin. (1) lit. c), la propunerea Consiliului Uniunii, ministrul justiției poate stabili acte și proceduri notariale pentru care onorariul se stabilește liber, între notarul public și solicitant.

Art. 68

Notarul public are dreptul la concediu de odihnă de 30 de zile lucrătoare, în condițiile stabilite prin statut. Notarul public are obligația de a înștiința Camera în circumscripția căreia își desfășoară activitatea în legătură cu perioada în care va efectua concediul de odihnă.

Art. 69

Exercitarea profesiei de notar public este incompatibilă cu:

a) desfășurarea unei activități salarizate, cu excepția:

1. activității și funcției didactice universitare/de învățământ superior și de cercetare științifică;

2. activității literar-artistice și publicistice;

3. activității de creație tehnico-științifică;

4. calității de deputat sau senator ori de consilier în consiliile județene sau locale, pe durata mandatului;

5. calității de membru în organele de conducere sau în alte organisme ale Uniunii, ale Camerelor ori în alte organizații interne și internaționale la care Uniunea sau Camerele sunt afiliate ori cu care colaborează;

6. calității de membru într-un consiliu de administrație;

7. calității de membru în cadrul unei asociații sau fundații;

b) exercitarea unei funcții publice sau de demnitate publică, alta decât cea prevăzută la lit. a) pct. 4;

c) exercitarea unei funcții de judecător, procuror, magistrat-asistent sau grefier;

d) exercitarea profesiei de avocat, consilier juridic, executor judecătoresc sau practician în insolvență;

e) desfășurarea directă de activități de producție, comerț sau alte activități de prestări de servicii;

f) calitatea de administrator sau de președinte al unui consiliu de administrație al unei societăți comerciale.

SECȚIUNEA a 2-a

Îndatoririle și răspunderile notarilor publici

Art. 70

Notarul public și personalul biroului notarial au obligația să păstreze secretul profesional cu privire la actele și faptele despre care au luat cunoștință în cadrul activității lor, chiar și după încetarea funcției, respectiv după încetarea raporturilor de muncă, cu excepția cazurilor în care legea sau părțile interesate îi eliberează de această obligație.

Art. 71

(1) Notarul public nu poate absenta de la birou mai mult de 5 zile lucrătoare consecutive, fără a informa Camera din care face parte și fără a asigura funcționarea arhivei biroului, în condițiile legii.

(2) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (1), Camera Notarilor Publici poate delega, după caz, un alt notar public pentru îndeplinirea atribuțiilor notarului public absent, în condițiile prevăzute de Statutul Uniunii.

Art. 72

(1) Notarul public are următoarele obligații:

a) să respecte dispozițiile legii, ale regulamentelor, ale Statutului Uniunii, Statutului Casei de Asigurări a Notarilor Publici și ale Codului deontologic al notarilor publici;

b) să respecte hotărârile organelor alese ale Uniunii, ale Camerelor, precum și ale comisiilor de specialitate sau ale altor entități create la nivelul Uniunii, să îndeplinească sarcinile ce i-au fost încredințate și să acționeze pentru realizarea scopului Uniunii;

c) să participe la ședințele organelor de conducere din care face parte;

d) să participe la ședințele adunărilor generale ale Camerelor;

e) să participe la manifestări profesionale organizate de Uniune, de Camere și de alte organizații interne și internaționale având scopuri și principii similare;

f) să păstreze față de terți confidențialitatea dezbaterilor, opiniilor și voturilor exprimate în cadrul organelor de conducere;

g) să aibă un comportament demn în exercitarea funcției;

h) să își perfecționeze continuu pregătirea profesională, participând la programe de pregătire profesională organizate de INR, potrivit regulamentului de organizare și funcționare aprobat de Consiliul Uniunii;

i) să asigure pregătirea profesională a notarilor stagiați repartizați de către Colegiul director al Camerei, precum și a personalului angajat;

j) în termenele prevăzute în statut să achite contribuțiile profesionale, să comunice Camerei din care face parte și Uniunii situația statistică lunară prevăzută în statut;

k) să își declare domiciliul fiscal în România.

(2) Cheltuielile profesionale efectuate în condițiile alin. (1) sunt deductibile, în condițiile legii.

(3) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) lit. h) privind obligativitatea participării la programe de pregătire profesională organizate de INR se aplică și personalului de specialitate al birourilor notariale, în condițiile prevăzute de regulament.

Art. 73

Răspunderea civilă a notarului public poate fi angajată în condițiile legii civile, pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale, atunci când acesta a cauzat cu vinovăție sub forma relei-credințe un prejudiciu, stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă.

Art. 74

Răspunderea disciplinară a notarului public intervine pentru următoarele abateri:

- a) încălcarea competenței generale, materiale și teritoriale stabilite prin lege;
- b) nerespectarea dispozițiilor, deciziilor și hotărârilor organelor de conducere ale Uniunii și ale Camerelor, emise în condițiile legii;
- c) nerespectarea normelor și instrucțiunilor privind metodologia de lucru cu registrele naționale notariale administrate de CNARNN;
- d) îndeplinirea, în mod repetat, a actelor și procedurilor notariale, cu nerespectarea dispozițiilor legale prevăzute pentru valabilitatea actului sau procedurii notariale în cauză, ori îndeplinirea acestora cu încălcarea dispozițiilor art. 9;
- e) întârzierea nejustificată sau neglijența în efectuarea lucrărilor;
- f) lipsa nejustificată de la birou, în mod repetat;
- g) comportament și atitudine necorespunzătoare în exercitarea activității profesionale;
- h) orice manifestare de natură a aduce atingere prestigiului profesiei săvârșită în exercițiul funcției ori în legătură cu aceasta sau în afara exercițiului funcției;
- i) neachitarea integrală și la scadență a contribuțiilor profesionale, precum și a primei de asigurare, conform contractului de asigurare;
- j) sustragerea sau refuzul de a se supune controlului profesional administrativ;
- k) încălcarea obligațiilor legale cu privire la păstrarea secretului profesional;
- l) folosirea ori acceptarea, în orice mod, direct sau indirect, a mijloacelor neloiale de atragere a clientelei, așa cum sunt definite în Codul deontologic al notarilor publici;
- m) desfășurarea unor activități incompatibile cu calitatea de notar public, potrivit legii;
- n) refuzul nejustificat sau neglijența în efectuarea și comunicarea operațiunilor prevăzute de lege pentru funcționarea sistemului informatizat al Camerei și al Uniunii;
- o) nerespectarea dispozițiilor legale cu privire la stabilirea, încasarea și, după caz, virarea impozitelor, tarifelor și onorariilor;
- p) nedepunerea la termen a situației statistice și a altor date solicitate de Cameră sau de Uniune;
- q) refuzul nejustificat de a întocmi un act notarial în afara sediului biroului notarial, iar în cazuri temeinic justificate, și în afara programului normal de lucru;
- r) neîndeplinirea obligației de a participa la formele de pregătire profesională continuă organizate prin INR, la intervalele de timp stabilite prin regulament;
- s) neîndeplinirea obligației de a participa la formele de pregătire profesională, dispusă în condițiile art. 77 alin. (2);
- ș) nerespectarea dispozițiilor Codului deontologic al notarilor publici;
- t) absențe nejustificate de la adunările generale ale Camerelor și de la acțiunile organizate de Colegiul director al Camerei sau organele de conducere ale Uniunii;
- ț) nerespectarea dispozițiilor art. 42 alin. (3) și/sau continuarea activității după aplicarea sancțiunii suspendării din exercițiul funcției;
- u) refuzul nejustificat de a îndeplini actele și procedurile repartizate de președintele Camerei din care face parte.

Art. 75

(1) Acțiunea disciplinară se exercită de ministrul justiției, de președintele Uniunii sau de Colegiul director al Camerei și se judecă de Consiliul de disciplină din cadrul Uniunii.

(2) Acțiunea disciplinară se exercită numai după efectuarea cercetării prealabile de către inspectori din cadrul Ministerului Justiției sau, după caz, din cadrul Uniunii ori de către Colegiul director al Camerei.

(3) În cadrul cercetării prealabile, citarea celui în cauză este obligatorie, acesta fiind îndreptățit să ia cunoștință de conținutul dosarului de cercetare disciplinară și să își formuleze apărarea. Neprezentarea sau refuzul celui cercetat de a formula apărări nu împiedică finalizarea cercetării.

(4) Consiliul de disciplină funcționează ca organ de jurisdicție la nivel național, în baza regulamentului aprobat de Consiliul Uniunii. Consiliul de disciplină este compus din câte un reprezentant al fiecărei Camere, ales de Adunarea generală a Camerei. Mandatul membrilor Consiliului de disciplină este de 4 ani și începe la data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor validării acestora de către Congres. Membrii Consiliului de disciplină pot fi numai notari publici cu o vechime de minimum 10 ani într-o funcție de specialitate juridică, dar nu mai puțin de 5 ani în funcția de notar public.

(5) Ministrul justiției sau, după caz, președintele Uniunii ori Colegiul director al Camerei, pe baza rezultatului cercetării prealabile, formulează acțiunea disciplinară pe care o înaintează Consiliului de disciplină în termen de 60 de zile de la data primirii rezultatului cercetării prealabile.

(6) Consiliul de disciplină citează părțile și, în cazul în care constată că sunt necesare verificări suplimentare, poate solicita ministrului justiției sau, după caz, președintelui Uniunii ori Colegiului director al Camerei completarea cercetării disciplinare. Completarea cercetării prealabile se face în termen de 60 de zile de la primirea solicitării de completare.

(7) Acțiunea disciplinară se soluționează printr-o hotărâre motivată, care se comunică părților și Camerei în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea cel cercetat, în termen de 10 zile de la pronunțare.

(8) Hotărârea prin care se soluționează acțiunea disciplinară cuprinde, în principal, următoarele:

a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară și încadrarea juridică a acesteia;

b) temeiul de drept al aplicării sancțiunii;

c) motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de notarul public;

d) sancțiunea aplicată și motivele care au stat la baza aplicării acesteia;

e) calea de atac și termenul în care hotărârea poate fi atacată;

f) instanța competentă să judece calea de atac.

(9) Prevederile alin. (8) se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, privind cuprinsul hotărârii.

(10) Împotriva hotărârii, notarul public, respectiv titularii acțiunii disciplinare prevăzuți la alin.

(1) pot face contestație în termen de 15 zile de la comunicare, la Consiliul Uniunii.

(11) Contestația se soluționează de Consiliul Uniunii prin hotărâre. În cazul în care acțiunea disciplinară a fost exercitată de președintele Uniunii sau de Colegiul director al Camerei, președintele Uniunii sau, după caz, reprezentanții Camerei respective în Consiliul Uniunii nu vor participa la soluționarea contestației. Hotărârea prin care se soluționează contestația poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel București. Recursul poate fi declarat de notarul public, respectiv de titularii acțiunii disciplinare prevăzuți de lege, în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea pronunțată de Curtea de Apel București este definitivă și irevocabilă.

(12) Hotărârea prin care notarul public a fost sancționat disciplinar, rămasă definitivă, se comunică, de îndată, de către Uniune sau, după caz, de către instanța de judecată compartimentului de specialitate din Ministerul Justiției și Camerei în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea notarul public.

(13) Acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termen de 6 luni de la data luării la cunoștință a săvârșirii abaterii, dar nu mai târziu de 3 ani de la data săvârșirii acesteia.

(14) Curgerea termenului de prescripție pentru promovarea acțiunii disciplinare se suspendă dacă împotriva notarului public s-a înregistrat o plângere penală având ca obiect săvârșirea aceleiași fapte, până la soluționarea procesului penal. Dacă după introducerea acțiunii disciplinare a fost înregistrată o plângere penală având ca obiect săvârșirea aceleiași fapte, acțiunea disciplinară se suspendă până la soluționarea procesului penal.

Art. 76

(1) Verificarea sesizărilor referitoare la buna reputație a notarilor publici în funcție se face de către inspecții din cadrul Ministerului Justiției sau al Uniunii, din oficiu sau la solicitarea ministrului justiției, respectiv a președintelui Uniunii sau a Colegiului director al Camerei.

(2) Raportul de inspecție întocmit în urma verificărilor privind buna reputație se comunică notarului public care face obiectul sesizării, în termen de 15 zile de la întocmire, în vederea formulării de obiecțiuni.

(3) Raportul de inspecție prevăzut la alin. (2) împreună cu obiecțiunile formulate se înaintează Consiliului de disciplină din cadrul Uniunii. Pe baza raportului și a obiecțiunilor formulate, Consiliul de disciplină adoptă hotărârea privind constatarea îndeplinirii sau a neîndeplinirii de către notarul public a condiției de bună reputație ori, dacă apreciază că obiecțiunile sunt întemeiate, dispune, în scris și motivat, retrimiteră raportului în vederea completării verificărilor, cu arătarea în mod expres a aspectelor ce trebuie completate. Hotărârea prin care se constată neîndeplinirea condiției de bună reputație cuprinde și propunerea de încetare a calității, în temeiul art. 41 alin. (1) lit. g).

(4) Hotărârea Consiliului de disciplină, însoțită de actele care au stat la baza acesteia, se comunică de îndată ministrului justiției, președintelui Consiliului Uniunii și notarului public.

(5) Hotărârea Consiliului de disciplină poate fi atacată cu contestație la Consiliul Uniunii în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea Consiliului Uniunii poate fi atacată cu recurs la secția de contencios administrativ a Curții de Apel București, în același termen. Hotărârea instanței este definitivă.

(6) Hotărârea definitivă prin care se constată neîndeplinirea condiției de bună reputație se comunică ministrului justiției, în vederea emiterii ordinului de încetare a calității.

Art. 77

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite și sunt următoarele:

a) avertisment scris;

b) amendă de la 5.000 lei la 40.000 lei;

c) suspendarea notarului public din exercițiul funcției pe o durată de cel mult 6 luni;

d) excluderea notarului public din profesie.

(2) În cazul abaterilor prevăzute la art. 74 lit. a), d), e), k), n), r) și s), Consiliul de disciplină poate dispune și obligarea notarului public sancționat să urmeze, în termen de 3 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care acesta a fost sancționat, una dintre formele de pregătire profesională în cadrul INR.

(3) Hotărârea definitivă și irevocabilă constituie titlu executoriu.

(4) Amenda prevăzută la alin. (1) lit. b) se face venit la bugetul Uniunii.

CAPITOLUL V

Procedura actelor notariale

SECȚIUNEA 1

Dispoziții comune

Art. 78

(1) Toate actele notariale se îndeplinesc la cerere.

(2) Înscrisurile redactate de părți, de reprezentanții lor legali sau convenționali ori, după caz, acordurile de mediere vor fi verificate cu privire la îndeplinirea condițiilor de fond și formă, notarul public putându-le aduce modificările și completările corespunzătoare, cu acordul părților.

(3) Pentru autentificarea unui acord de mediere, părțile din acord se prezintă personal sau prin reprezentant legal ori prin reprezentant convențional în baza unei procuri autentice, în vederea semnării în fața notarului public și îndeplinirii tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege.

(4) Înscrisurile referitoare la actele notariale se redactează potrivit voinței părților și în condițiile prevăzute de lege.

(5) În cadrul lucrărilor de îndeplinire a actelor notariale, notarul public stabilește identitatea, domiciliul și capacitatea părților, în afara cazurilor în care se solicită dare de dată certă, întocmirea de copii legalizate sau acordarea de consultații juridice notariale.

Art. 79

(1) Actele juridice pentru care legea prevede forma autentică *ad validitatem* vor fi redactate numai de notarii publici.

(2) Consultațiile date de notarul public în domeniul juridic notarial sunt scrise sau verbale și se dau persoanelor fizice sau juridice, la solicitare sau pe bază de contract cu durată determinată.

Art. 80

(1) Notarul public are obligația să deslușească raporturile juridice dintre părți cu privire la actul pe care vor să-l încheie, să verifice dacă scopul pe care îl urmăresc este în conformitate cu legea și să le dea îndrumările necesare asupra efectelor lui juridice.

(2) De asemenea, el trebuie să ceară părților, ori de câte ori este cazul, documentele justificative și autorizațiile necesare pentru încheierea actului sau, la cererea acestora, va putea obține el însuși documentația necesară, având acces liber la orice registru public.

(3) Actele din care rezultă drepturi ce urmează a fi supuse publicității în cazurile și condițiile prevăzute de lege se vor comunica, de îndată, la locul unde se ține această evidență, de notarul

public, care va face și demersurile necesare în numele titularilor pentru ducerea la îndeplinire a tuturor lucrărilor de publicitate.

(4) În vederea îndeplinirii obligațiilor ce-i revin potrivit dispozițiilor alin. (2) și (3), notarul public va avea acces liber la birourile de publicitate imobiliară, precum și la alte instituții în vederea obținerii actelor și informațiilor necesare îndeplinirii procedurilor notariale, va putea solicita și obține de la organul fiscal competent al autorității administrației publice locale certificatul fiscal emis pe suport hârtie sau în format electronic.

(5) Notarul public are obligația, în cazul persoanelor vârstnice, să le pună în vedere drepturile prevăzute la art. 30 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 81

(1) Organele de ordine publică vor acorda sprijin notarilor publici, în cazul în care aceștia sunt împiedicați să își exercite atribuțiile. De asemenea, autoritățile administrației publice locale au obligația ca în cadrul atribuțiilor lor să acorde notarilor publici concursul solicitat pentru îndeplinirea actelor notariale.

(2) Instituțiile publice și private au obligația să furnizeze, în condițiile legii, informațiile pe care le solicită notarii publici în cadrul procedurilor succesoriale notariale.

(3) În toate celelalte cazuri, instituțiile prevăzute la alin. (2) vor furniza informații în baza protocoalelor încheiate cu Uniunea.

Art. 82

(1) Actele solicitate de părți și orice acte de procedură notarială se întocmesc în limba română.

(2) Cetățenilor aparținând minorităților naționale și persoanelor care nu vorbesc sau nu înțeleg limba română li se acordă posibilitatea de a lua cunoștință de cuprinsul actului printr-un traducător sau interpret. Funcția de traducător sau interpret poate fi îndeplinită de către notarul public, dacă limba străină este limba sa maternă sau este autorizat ca interpret ori traducător, sau de către o altă persoană autorizată ca interpret sau traducător, în condițiile legii, de către Ministerul Justiției. În toate situațiile în care actul se îndeplinește prin interpret sau traducător autorizat, acesta va semna încheierea alături de notarul public.

(3) Actele redactate de părți și prezentate pentru efectuarea operațiunilor notariale vor fi în limba română.

(4) La cererea justificată a părților, notarul public poate îndeplini acte în legătură cu înscrisurile întocmite de părți într-o altă limbă decât cea română, numai dacă notarul instrumentator cunoaște limba în care sunt întocmite actele sau după ce a luat cunoștință de cuprinsul acestora prin interpret, caz în care un exemplar tradus în limba română și semnat de cel ce a efectuat traducerea va fi atașat la dosar.

(5) Înscrisurile destinate a fi traduse într-o limbă străină se vor redacta fie pe două coloane, cuprinzând în prima coloană textul în limba română, iar în cea de-a doua, textul în limba străină, fie în mod succesiv, mai întâi textul în limba română, continuându-se cu textul în limba străină.

Art. 83

(1) Actele notariale se îndeplinesc, de regulă, în timpul programului de serviciu cu publicul, afișat în mod corespunzător.

(2) Un act notarial se poate îndeplini și în afara sediului biroului notarului public, la cererea părții interesate, cu respectarea dispozițiilor legale privind competența.

(3) În cazul în care întocmirea unui act notarial nu suferă amânare, din motive temeinic justificate acesta va putea fi îndeplinit și în afara programului de lucru, la cererea părții interesate.

Art. 84

Îndeplinirea actelor notariale, în afară de redactarea înscrisurilor și de consultațiile juridice notariale, se constată prin încheiere, care va cuprinde:

a) sediul biroului notarial;

b) denumirea încheierii și numărul acesteia;

c) data îndeplinirii actului notarial;

d) numele și prenumele notarului public;

e) locul unde s-a îndeplinit actul notarial, în cazul îndeplinirii în afara sediului biroului notarial, precizându-se împrejurarea care justifică întocmirea înscrisului în acel loc;

f) numele sau denumirea părților, domiciliul sau sediul acestora și mențiunea faptului prezentării lor în persoană, reprezentate ori asistate, precum și modul în care li s-a constatat identitatea, cu excepția încheierilor prin care se dă dată certă înscrisurilor sau se legalizează copii de pe înscrisuri;

g) arătarea îndeplinirii condițiilor de fond și de formă ale actului notarial întocmit în raport cu natura acelui act;

h) constatarea îndeplinirii actului notarial și a citirii acestuia de către părți;

i) mențiunea perceperii tarifelor, a impozitelor, a onorariului, precum și cuantumul acestora;

j) semnătura notarului public;

k) sigiliul biroului notarului public.

Art. 85

(1) Părțile participante la actul notarial pot fi identificate de notarul public prin mențiunea în încheiere că ele sunt cunoscute personal de acesta. În cazul în care notarul public nu cunoaște părțile, este obligat să procedeze la verificarea identității acestora, în vederea încheierii unui act sau îndeplinirii unei proceduri notariale, după caz, prin:

a) acte de identitate prevăzute de lege;

b) pașapoarte, în condițiile legii;

c) atestarea avocatului care asistă partea, identificarea acestuia făcându-se în condițiile lit. a) sau b).

(2) În situația în care notarul public are suspiciuni cu privire la identitatea părților, iar actul de identitate este eliberat de autoritățile române, va verifica actul de identitate prezentat. În vederea verificării, notarul public are acces la Registrul Național de Evidență a Persoanelor.

(3) Elementele obligatorii de identificare a persoanelor sunt:

a) pentru persoana fizică română sau rezidentă în România: numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința obișnuită;

- b) pentru străini persoane fizice, nerezidenți în România: numele, prenumele, cetățenia și reședința obișnuită declarată, dacă nu reiese din actul în baza căruia s-a stabilit identitatea;
- c) pentru persoana juridică de naționalitate română: denumirea, sediul social și codul unic de identificare sau numărul de înregistrare în registrele speciale pentru asociații și fundații, după caz;
- d) pentru persoana juridică străină: denumirea, sediul social, naționalitatea și numărul de înregistrare emis de autoritatea competentă din țara de origine;
- e) pentru persoana fizică autorizată: numele, prenumele, codul unic de înregistrare fiscală, domiciliul sau reședința profesională cu specificarea activității desfășurate.

Art. 86

- (1) În situația în care se refuză îndeplinirea actului notarial, încheierea de respingere se va da numai dacă părțile stăruie în cerere. Încheierea va cuprinde motivarea refuzului, calea de atac, instanța competentă și termenul de exercitare.
- (2) Îndeplinirea actului notarial poate fi respinsă și pentru următoarele motive:
  - a) neprezentarea documentației necesare sau prezentarea incompletă a acesteia;
  - b) neplata tarifelor, a impozitului și a onorariului stabilit;
  - c) imposibilitatea identificării părții sau lipsa de discernământ a acesteia, dacă această stare rezultă din comportamentul părții.

Art. 87

- (1) Încălcarea cerințelor prevăzute la art. 84 se sancționează cu anularea, dacă nu pot fi îndreptate și au produs părții o vătămare care nu poate fi înlăturată în alt mod decât prin desființarea actului.
- (2) Îndreptarea erorilor și completarea omisiunilor se fac în condițiile art. 88, numai dacă acestea rezultă din lucrările actului, precum și din registrele notariale sau din alte evidențe ale biroului notarial.

Art. 88

Actele notariale care prezintă erori materiale sau omisiuni vădite pot fi îndreptate sau completate prin încheiere de către notarul public, la cerere sau din oficiu, cu acordul părților, dacă lucrările cuprind date care fac posibilă îndreptarea greșelilor sau completarea omisiunilor. Acordul părților se prezumă dacă, fiind legal citate, nu își manifestă opunerea. Despre îndreptarea sau completarea efectuată se face mențiune pe toate exemplarele actului.

Art. 89

Notarul public nu poate îndeplini acte notariale, sub sancțiunea nulității, dacă:

- a) în cauză sunt părți sau interesați în orice calitate, el, soțul, ascendenții și descendenții lor;
- b) este reprezentantul legal ori împuternicitul unei părți care participă la procedura notarială.

SECȚIUNEA a 2-a

Autentificarea înscrisurilor

Art. 90

(1) Înscrisul autentic notarial este cel întocmit sau, după caz, primit și autentificat de către notarul public ori de către personalul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, în forma și în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Autentificarea înscrisului se face cu respectarea următoarei proceduri:

a) stabilirea identității părților în condițiile art. 85;

b) exprimarea consimțământului acestora cu privire la conținutul actului;

c) semnătura acestora și data înscrisului.

Art. 91

(1) Pentru autentificarea unui înscris, notarul public verifică și stabilește, în prealabil, identitatea părților, în condițiile art. 85.

(2) Părțile pot fi reprezentate la autentificare printr-un mandatar cu procură specială autentică, cu excepțiile prevăzute de lege. În această situație, notarul public este obligat să verifice în Registrul național notarial de evidență a procurilor și revocărilor acestora, iar în cazul constatării revocării acesteia va respinge cererea de autentificare.

Art. 92

(1) Pentru a lua consimțământul părților, după citirea actului, notarul public le va întreba dacă au înțeles conținutul acestuia și dacă cele cuprinse în act exprimă voința lor. Exteriorizarea consimțământului se materializează prin semnătură.

(2) Pentru motive temeinice, notarul public poate lua separat, dar în aceeași zi, consimțământul părților care figurează în act. În acest caz, în încheierea de încuviințare a autentificării se va menționa ora și locul luării consimțământului fiecărei părți.

Art. 93

Autentificarea testamentului se face cu respectarea dispozițiilor art. 94.

Art. 94

(1) Testatorul își dictează dispozițiile în fața notarului. Notarul public se îngrijește de scrierea testamentului, pe care apoi îl citește testatorului sau, după caz, îl dă să îl citească, făcând mențiune expresă despre îndeplinirea acestor formalități. Dacă dispunătorul își redactase deja actul de ultimă voință, testamentul autentic îi va fi citit de către notarul public.

(2) După citire, dispunătorul trebuie să declare că actul exprimă ultima sa voință, testamentul fiind apoi semnat de către testator, iar încheierea de autentificare, de către notarul public.

(3) Testatorul știutor de carte va solicita, printr-o cerere scrisă, autentificarea testamentului. Cererea trebuie să cuprindă, după caz:

a) faptul că testamentul pe care îl anexează la cerere a fost redactat de el însuși, situație în care îl va prezenta notarului public pentru tehnoredactare;

b) faptul că testatorul nu are un testament deja scris și solicită să dicteze conținutul testamentului notarului public.

(4) În cerere testatorul va preciza că i s-au pus în vedere prevederile art. 1.043 alin. (2) din Codul civil, republicat, cu modificările ulterioare, potrivit cărora poate să fie asistat în cadrul procedurii de către unul sau 2 martori. De asemenea, va face și mențiunea potrivit căreia conținutul

testamentului deja redactat sau ce va fi dictat notarului public, după caz, reprezintă ultima sa voință.

(5) În cazul în care testatorul prezintă un testament deja redactat, notarul public va da îndrumările necesare privind legalitatea, eficacitatea și consecințele actului de ultimă voință, după care va proceda la tehoredactarea testamentului.

(6) În cazul în care testatorul nu prezintă un testament redactat, acesta îl va dicta notarului. Notarul public va tehoredacta testamentul după dictarea testatorului.

(7) În cuprinsul testamentului se va face mențiune expresă că actul reprezintă ultima voință a testatorului și că acesta a fost redactat cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 1.044 din Codul civil, republicat, cu modificările ulterioare.

(8) După tehoredactarea testamentului, acesta va fi citit de către notarul public și, la cererea testatorului, i se va da spre citire și acestuia.

(9) După citire, testatorul va confirma că testamentul reprezintă ultima sa voință și îl va semna.

(10) În cazul în care testatorul a fost asistat de către unul sau 2 martori, aceștia vor semna testamentul.

(11) După semnarea testamentului, notarul public va semna încheierea de autentificare a acestuia.

(12) Cererea testatorului și testamentul prezentat de acesta, dacă este cazul, se vor reține la dosarul autentificării.

Art. 95

(1) În cazul în care testatorul, din cauza unei infirmități, a bolii sau a altor cauze, nu poate semna actul, va dicta notarului public conținutul testamentului, va preciza că este actul său de ultimă voință, notarul urmând să redacteze și să editeze testamentul. La îndeplinirea acestei proceduri vor fi prezenți 2 martori.

(2) Dacă testatorul declară că nu știe să semneze sau nu poate să semneze, notarul public va face în încheierea de autentificare mențiunea expresă a declarației sale, precum și cauza care l-a împiedicat să semneze. Mențiunea făcută de notar și citirea acesteia testatorului împreună cu semnăturile martorilor suplinesc semnătura testatorului.

(3) Testamentul va fi semnat și de către martori.

(4) Ori de câte ori testatorul nu va putea semna, la întocmirea și autentificarea testamentului vor fi prezenți 2 martori-asistenți, știutori de carte. Martorii vor semna înscrisul alături de testator și vor fi identificați în încheierea de autentificare, cu mențiunea justificării prezenței lor și a faptului că sunt martori-asistenți.

(5) Martorii trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și de prezenta lege.

(6) În situațiile speciale, când notarul public ia declarația de voință surdului, mutului sau surdomutului în imposibilitate de a scrie, aceasta se face prin interpret, dar tot în prezența a 2 martori.

(7) În cazul persoanei nevăzătoare, notarul public îi va citi actul înainte de a-i lua consimțământul.

(8) Autentificarea testamentului în condițiile alin. (1) se face în mod obligatoriu în prezența martorilor.

(9) După dictare, notarul public se îngrijește de redactarea testamentului utilizând terminologia juridică corespunzătoare.

Art. 96

(1) Declarația de voință a surdului, mutului sau surdomutului, știutori de carte, se va da în scris în fața notarului public, prin înscrierea de către parte, înaintea semnăturii, a mențiunii „consimt la prezentul act, pe care l-am citit“.

(2) Dacă surdul, mutul sau surdomutul se găsesc din orice motiv în imposibilitate de a scrie, declarația de voință se va lua prin interpret.

(3) Pentru a lua consimțământul unui nevăzător, notarul public va întreba dacă a auzit bine când i s-a citit înscrisul și dacă cele auzite reprezintă voința sa, consemnând acestea în încheierea de autentificare.

Art. 97

(1) În cazul acelor care, din pricina infirmității, a bolii sau din orice alte cauze, nu pot semna, notarul public, îndeplinind actul, va lua consimțământul numai în prezența a 2 martori-asistenți, această formalitate suplinind absența semnăturii părții.

(2) Martorii-asistenți vor fi identificați și vor semna actul, iar în încheierea de autentificare se va face mențiunea că aceștia au fost prezenți la citirea actului de către părți sau, după caz, de către notarul public și la luarea consimțământului.

(3) Nu poate fi martor-asistent persoana care:

a) nu a împlinit 18 ani;

b) figurează în act ca parte sau ca beneficiar;

c) din cauza unei deficiențe psihice sau fizice nu este aptă;

d) este neștiutoare de carte sau, din orice motiv, nu poate semna.

Art. 98

(1) Actele autentice notariale se întocmesc într-un singur exemplar original, care se păstrează în arhiva notarului public.

(2) Exemplarul original al înscrisului autentificat, împreună cu anexele care fac parte integrantă din acest înscris, se semnează în fața notarului public de către părți sau de către reprezentanții lor și, după caz, de cei chemați a încuviința actele pe care părțile le întocmesc, de martorii-asistenți, atunci când este cerută prezența lor, și, după caz, de cel care a redactat înscrisul, în condițiile prezentei legi.

(3) Prin anexa care face parte integrantă din înscris se înțelege orice înscris atașat înscrisului principal, care detaliază sau completează conținutul acestuia din urmă și a fost declarat ca atare de către părți, înscrisurile care constituie documentația necesară autentificării se rețin la dosarul actului și nu se consideră anexe.

(4) Părțile vor primi un duplicat de pe actul original. Duplicatul actului notarial are forța probantă prevăzută de lege ca și originalul actului.

Art. 99

Încheierea care constată autentificarea unui înscris va cuprinde, sub sancțiunea anulării, pe lângă datele prevăzute la art. 84, și următoarele mențiuni:

a) constatarea că s-a luat consimțământul părților;

b) constatarea că înscrisul a fost semnat în fața notarului de toți cei ținuți să îl semneze.

Mențiunea notarului public că una dintre părți nu a putut semna ține loc de semnătură pentru aceasta;

c) dispoziția de investiție cu formă autentică, care se exprimă prin cuvintele: „Se declară autentic prezentul înscris.“

Art. 100

(1) Înscrisul autentic notarial face deplină dovadă, față de orice persoană, până la declararea sa ca fals, cu privire la constatările făcute personal de către cel care a autentificat înscrisul, în condițiile legii.

(2) Reprezintă constatări personale ale notarului cele făcute prin propriile simțuri:

a) faptul prezentării părților și a tuturor persoanelor participante la procedura de autentificare, precum și identificarea acestora;

b) locul și data încheierii actului;

c) exteriorizarea consimțământului.

(3) Declarațiile părților cuprinse în înscrisul autentic notarial fac dovada, până la proba contrară, atât între părți, cât și față de oricare alte persoane.

Art. 101

Înscrisul autentificat de notarul public care constată o creanță certă și lichidă are putere de titlu executoriu la data exigibilității acesteia. În lipsa înscrisului original poate constitui titlu executoriu duplicatul sau copia legalizată de pe exemplarul din arhiva notarului public.

SECȚIUNEA a 3-a

Procedura succesorală

Art. 102

(1) Procedura succesorală notarială se deschide la cererea oricărei persoane interesate, precum și a secretarului consiliului local al localității în raza căreia se aflau bunurile defunctului la data deschiderii moștenirii.

(2) Notarul public sesizat are obligația de a-și verifica în prealabil competența teritorială, iar în cazul în care constată că succesiunea este de competența altui notar public, se desesizează, fără a mai cita părțile, informându-l pe solicitant cu privire la notarul competent să îndeplinească procedura succesorală.

(3) În cazul în care în circumscripția unei judecătoria sunt mai mulți notari publici, competența de îndeplinire a procedurii succesorală aparține primului notar public sesizat. Notarul public va verifica dacă procedura succesorală nu s-a deschis la un alt notar public din circumscripția aceleiași judecătoria, cercetând în acest scop registrul de evidență a succesiunilor, potrivit regulamentului.

(4) În cazul în care ultimul domiciliu al defunctului nu este cunoscut sau nu se află pe teritoriul României, competența aparține notarului public celui dintâi sesizat, cu condiția ca în circumscripția sa să existe cel puțin un bun imobil.

(5) În cazul în care ultimul domiciliu al defunctului nu este în România, iar în patrimoniul succesoral nu se regăsesc bunuri imobile pe teritoriul României, competent este notarul public cel dintâi sesizat, cu condiția ca în circumscripția sa să existe bunuri mobile.

(6) În cazul în care ultimul domiciliu al defunctului nu este în România, iar în patrimoniul succesoral nu se regăsesc bunuri pe teritoriul României, competent este notarul public cel dintâi sesizat. Regulile de mai sus se aplică în mod corespunzător și în cazul persoanelor decedate al căror ultim domiciliu nu este cunoscut.

(7) De asemenea, în cazul în care în certificatul de deces se precizează doar statul pe al cărui teritoriu defunctul a avut ultimul domiciliu, se aplică în mod corespunzător prevederile de mai sus.

Art. 103

(1) În cererea de deschidere a procedurii succesorală vor fi menționate datele de stare civilă ale defunctului, numele, prenumele și domiciliul moștenitorilor prezumtivi, bunurile defunctului, cu menționarea valorii acestora, precum și a pasivului succesoral.

(2) Cererea va fi înscrisă în registrul succesoral al notarului public, după înregistrarea în evidențele succesorală ținute la nivelul Camerelor.

(3) Cererea de deschidere a procedurii succesorală poate fi făcută de oricare dintre succesibili, de către creditorii succesiunii sau ai succesibililor, precum și de orice altă persoană care justifică un interes legitim.

Art. 104

(1) La cererea persoanelor interesate, se va proceda la inventarierea bunurilor succesorală, în condițiile prevăzute de lege. Dacă nu există cerere anterioară pentru deschiderea procedurii succesorală, cererea de inventariere ține loc și de cerere de deschidere a acestei proceduri.

(2) Inventarul poate fi făcut și de către o altă persoană desemnată de notarul public în baza unei împuterniciri date în acest sens.

(3) În situația în care bunurile moștenirii se află în circumscripții judecătorești diferite, notarul public sesizat va solicita efectuarea inventarului prin comisie rogatorie.

(4) Cererea de inventariere poate fi făcută de orice succesibil, de executorul testamentar, de creditorii defunctului sau ai moștenitorilor ori de altă persoană care justifică un interes.

(5) La întocmirea inventarului pot participa succesibilii sau, după caz, executorul testamentar, creditorii și 2 martori. În cazul în care succesibilii, executorul testamentar sau creditorii refuză să semneze procesul-verbal, semnătura martorilor este suficientă pentru îndeplinirea procedurii.

(6) La primirea cererii de efectuare a inventarului, notarul va anunța succesibilii despre efectuarea inventarului.

(7) În cazul în care unul dintre succesibili sau altă persoană care are în posesie bunuri din patrimoniul defunctului se opune la efectuarea inventarului, notarul va întocmi un proces-verbal în care va face mențiune despre opunere și va indica persoanelor care insistă la inventariere să solicite instanței competente să dispună efectuarea inventarului.

(8) În cazul în care instanța a dispus efectuarea inventarului, notarul îl va efectua, fără să mai țină seama de vreo opoziție, iar în procesul-verbal de inventariere va menționa că inventarierea se face în baza hotărârii judecătorești.

Art. 105

(1) După ce constată că este legal sesizat, notarul public înregistrează cauza și dispune citarea celor care au vocație la moștenire, iar dacă există testament, citează și pe legatari și executorul testamentar instituit.

(2) Citația trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității acesteia, pe lângă elementele prevăzute de Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și precizarea că, dacă succesibilul nu își exercită dreptul de a accepta în termenul prevăzut la art. 1.103 din Codul civil, republicat, cu modificările ulterioare, va fi prezumat că renunță la moștenire. În cazul în care, astfel cum rezultă din informațiile existente la dosar, domiciliul actual al succesibilului nu este cunoscut, se poate proceda la citarea sa, în mod cumulativ, prin afișare la ultimul domiciliu al defunctului, afișare la ultimul domiciliu cunoscut al succesibilului, publicare într-un ziar cu răspândire națională.

(3) Dacă printr-un testament autentic s-a instituit un legatar universal, se citează, în lipsă de moștenitori rezervatari, numai legatarul; dacă testamentul este olograf sau mistic, se citează și moștenitorii legali. În ambele cazuri se va cita și executorul testamentar, dacă a fost desemnat prin testament.

(4) În succesiunea ce urmează a fi declarată vacantă, notarul public citează autoritatea administrației publice competente a prelua bunurile.

(5) În cazul moștenitorului incapabil, se citează reprezentantul său legal și autoritatea tutelară.

Art. 106

(1) În cadrul procedurii succesoriale, notarul public stabilește calitatea moștenitorilor și legatarilor, întinderea drepturilor acestora, precum și compunerea masei succesoriale.

(2) În cazul existenței unui testament olograf, mistic sau privilegiat prezentat notarului public sau găsit la inventar, acesta procedează la deschiderea și vizarea lui spre neschimbare. La termenul fixat pentru dezbatere se constată starea lui materială, întocmindu-se un proces-verbal, urmat de procedura validării.

(3) Procesul-verbal de validare a testamentului se întocmește de către notarul public în prezența succesibililor legali înlăturați prin testament sau ale căror drepturi sunt afectate prin acesta și care vor fi citați în acest scop.

(4) Notarul public va dispune efectuarea unei expertize grafoscopice atunci când:

- a) succesibilii înlăturați de la moștenire, deși citați, nu se prezintă;
- b) succesibilii declară că nu cunosc scriitura defunctului;
- c) succesibilii contestă scriitura defunctului, aducând probe în acest sens;
- d) defunctul nu are moștenitori legali.

(5) În cazul în care în expertiza grafoscopică se constată că scriitura nu aparține testatorului, notarul public va continua procedura succesorală.

(6) Pe bază de declarație sau probe administrate în cauză se va stabili dacă succesorii au acceptat succesiunea în termenul legal.

(7) Declarațiile de opțiune succesorală se înscriu în registrul special (RNNEOS) prevăzut la art. 163.

(8) Declarația dată peste termenul de opțiune prin care un succesibil declară că nu și-a însușit calitatea sau titlul de moștenitor în termenul prevăzut la art. 1.103 din Codul civil, republicat, cu modificările ulterioare, și înțelege să renunțe la succesiune se înscrie în RNNEOS.

Art. 107

(1) Calitatea de succesibil și/sau, după caz, titlul de legatar, precum și numărul acestora se stabilesc prin acte de stare civilă, prin testament și cu martori. Bunurile ce compun masa succesorală se dovedesc prin înscrisuri sau prin orice alt mijloc de probă admis de lege.

(2) În succesiunile care privesc bunurile comune ale autorului succesiunii și ale soțului supraviețuitor, cotele de contribuție ale acestora la dobândirea bunurilor și asumarea obligațiilor se stabilesc prin acordul moștenitorilor consemnat în încheierea finală sau, după caz, în actul de lichidare încheiat în formă autentică.

Art. 108

(1) Procedura succesorală se poate suspenda în următoarele cazuri:

a) a trecut un an de la deschiderea moștenirii și, deși au fost legal citați, succesibilii nu s-au prezentat ori au abandonat procedura succesorală, fără a cere eliberarea certificatului de moștenitor și există dovada că cel puțin unul dintre ei a acceptat moștenirea;

b) succesibilii își contestă unii altora calitatea sau nu se înțeleg cu privire la compunerea masei succesoriale și la întinderea drepturilor care li se cuvin;

c) moștenitorii sau alte persoane interesate prezintă dovada că s-au adresat instanței de judecată pentru stabilirea drepturilor lor;

d) în orice alte cazuri prevăzute în Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În încheierea de suspendare se consemnează elementele care au rezultat din dezbateri, până la momentul suspendării, cu privire la identitatea celor prezenți, opțiunea succesorală a acestora și compunerea masei succesoriale.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b), notarul public stabilește prin încheiere masa succesorală, cu precizarea bunurilor sau a drepturilor care se contestă, întinderea drepturilor moștenitorilor și motivele neînțelegerii, îndrumând părțile să soluționeze neînțelegerile dintre ele pe cale judecătorească.

(4) La cererea părților, notarul public va putea repune pe rol dosarul succesoral oricând, dacă se constată încetarea cauzelor care au determinat suspendarea lui.

Art. 109

(1) Succesibilul sau altă persoană interesată poate sesiza direct instanța judecătorească în vederea dezbaterii unei succesiuni.

(2) Dispozițiile art. 193 alin. (3) din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile.

Art. 110

În cadrul dezbaterilor succesoriale, la fiecare termen notarul public întocmește o încheiere motivată, care va cuprinde mențiunile referitoare la îndeplinirea procedurii, declarațiile părților, prezența martorilor și măsurile dispuse în vederea soluționării cauzei.

Art. 111

Dacă notarul public constată că în masa succesorală nu există bunuri, dispune prin încheiere închiderea procedurii succesoriale și clasează cauza ca fără obiect.

Art. 112

(1) În succesiunea în care există bunuri, s-a realizat acordul între moștenitori și s-au administrat probe îndestulătoare, notarul public întocmește încheierea finală a procedurii succesoriale.

(2) Încheierea finală are forța probantă a înscrisului autentic și va cuprinde următoarele elemente:

a) antetul biroului notarial;

b) numărul dosarului succesoral sau al dosarelor care se dezbate împreună;

c) numele și prenumele notarului instrumentator;

d) data încheierii;

e) datele de identificare ale defunctului: numele, prenumele, codul numeric personal, ultimul domiciliu, data decesului;

f) numele, prenumele, domiciliul, codul numeric personal, calitatea celor prezenți față de defunct și modalitatea de identificare a acestora;

g) menționarea persoanelor lipsă;

h) mențiuni privind îndeplinirea procedurii;

i) declarația celor prezenți cu privire la numărul și calitatea moștenitorilor, coroborată cu depoziția martorilor;

j) mențiuni cu privire la existența testamentului, forma acestuia și a modului în care s-a constatat valabilitatea acestuia;

k) mențiuni despre efectuarea inventarului;

l) mențiuni cu privire la regimul matrimonial al defunctului și modalitatea de lichidare a acestui regim;

m) masa succesorală declarată: bunuri mobile, bunuri imobile și pasivul succesiunii;

n) semnăturile moștenitorilor prin care atestă veridicitatea celor consemnate în încheiere, acceptarea moștenirii, solicitări privind raportarea donațiilor, reducțiunea liberalităților excesive, acordul realizării acestora, precum și eliberarea certificatului de moștenitor;

o) în baza declarațiilor moștenitorilor și a tuturor probelor administrate în cauză, notarul public va constata compunerea masei succesoriale, valoarea activului sau, după caz, valoarea masei de calcul, valoarea pasivului și a activului net;

p) indicarea temeiului legal al devoluțiunii succesoriale legale și/sau, după caz, testamentare;

q) indicarea numelui, prenumelui, domiciliului și a codului numeric personal al fiecărui moștenitor;

r) calitatea sau titlul în baza căruia moștenesc;

s) întinderea drepturilor succesoriale;

- ș) mențiuni privind modalitatea de stabilire a întinderii dreptului fiecărui moștenitor, după caz;
- t) modul de calcul al taxelor succesoriale;
- ț) taxele stabilite;
- u) dispoziția cu privire la eliberarea certificatului, menționând felul acestuia.

(3) Dacă moștenitorii și-au împărțit bunurile prin bună-învoială, în încheiere se va arăta modul de împărțeață și bunurile succesoriale atribuite fiecăruia. Actul de împărțeață va putea fi cuprins în încheierea finală sau se va putea întocmi separat, în una dintre formele prescrise de lege.

Art. 113

Dacă prin lege nu se prevede altfel, la cererea moștenitorilor legali sau testamentari, notarul public poate proceda la lichidarea pasivului succesoral, înstrăinarea activului sau partajarea și atribuirea bunurilor, potrivit acordului moștenitorilor.

Art. 114

(1) Încheierea procedurii succesoriale se poate face și înainte de expirarea termenului de acceptare a succesiunii, dacă este neîndoielnic că nu mai sunt și alte persoane îndreptățite la succesiune.

(2) De asemenea, procedura succesorală se poate încheia de îndată, în temeiul unui testament, dacă acesta îndeplinește condițiile legale de formă, nu conține dispoziții contrare legii și nu aduce atingere drepturilor moștenitorilor rezervatari sau există acordul acestora. În aceleași condiții, notarul public va putea stabili drepturile legatarului particular asupra bunurilor determinate prin testament.

(3) Notarul public, având acordul tuturor moștenitorilor, va putea proceda la reducerea liberalităților, până la limitele prevăzute de lege.

Art. 115

(1) Pe baza încheierii finale se redactează certificatul de moștenitor sau de legatar, care va avea aceeași dată cu încheierea finală și număr din registrul de termene succesoriale și va cuprinde constatările din încheiere referitoare la masa succesorală, numărul și calitatea moștenitorilor și cotele ce le revin din patrimoniul defunctului.

(2) Certificatul de moștenitor va putea cuprinde mențiuni cu privire la modalitatea prin care a fost stabilită întinderea drepturilor succesorialor, precum și orice mențiune care justifică eliberarea acestuia.

(3) Certificatul de moștenitor face dovada calității de moștenitor, legal sau testamentar, precum și dovada dreptului de proprietate al moștenitorilor acceptanți asupra bunurilor din masa succesorală, în cota care se cuvine fiecăruia.

(4) Câte un exemplar al certificatului de moștenitor se eliberează fiecăruia dintre moștenitori sau legatari, după caz, după achitarea taxelor succesoriale și a onorariilor.

(5) În cazul în care s-a instituit un executor testamentar, se va elibera, în condițiile de mai sus, un certificat de executor testamentar.

(6) După suspendarea procedurii succesoriale în cazurile prevăzute la art. 108 alin. (1) lit. b) și c), certificatul de moștenitor se eliberează în baza hotărârii judecătorești rămase definitivă și irevocabilă.

Art. 116

- (1) La cererea moștenitorilor, notarul public poate elibera certificat de calitate de moștenitor, care atestă numărul, calitatea și întinderea drepturilor tuturor moștenitorilor legali, cu respectarea procedurii prevăzute pentru eliberarea certificatului de moștenitor, exceptând dispozițiile privind masa succesorală.
- (2) Certificatul de calitate de moștenitor se eliberează cu respectarea procedurii prevăzute de prezenta lege pentru eliberarea certificatului de moștenitor, stabilindu-se și cotele succesoriale.
- (3) Dispozițiile alin. (1) și (2) au aplicabilitate și în situația în care s-a eliberat anterior certificat de moștenitor.

Art. 117

- (1) În lipsa moștenitorilor legali sau testamentari, când în masa succesorală există bunuri, notarul public, sesizat în condițiile art. 102, constată că succesiunea este vacantă și eliberează certificat de vacanță succesorală, în condițiile legii.
- (2) Dacă masa succesorală este formată numai dintr-un drept de concesiune sau folosință asupra unui loc de veci/înhumare, fără construcții funerare, notarul va constata prin încheiere stingerea acestuia, fără să emită certificat de vacanță succesorală.
- (3) Un exemplar al încheierii se va comunica concedentului.

Art. 118

- (1) După emiterea certificatului de moștenitor, un alt certificat poate fi eliberat numai în situațiile prevăzute de prezenta lege.
- (2) Cu acordul tuturor moștenitorilor, notarul public poate relua procedura succesorală, în vederea completării încheierii finale cu bunurile omise din masa succesorală, eliberând un certificat de moștenitor suplimentar.
- (3) În situația prevăzută la alin. (2) se prezumă acordul pentru eliberarea unui certificat suplimentar de moștenitor al moștenitorului care, legal citat, nu-și manifestă opunerea.
- (4) Citația va cuprinde enumerarea bunurilor pentru care s-a solicitat suplimentarea masei succesoriale și dreptul moștenitorului de a se opune la eliberarea certificatului de moștenitor suplimentar.
- (5) Opoziția va fi motivată și se va depune până la termenul fixat pentru dezbaterea cauzei.

Art. 119

- (1) Cei care se consideră vătămați în drepturile lor prin emiterea certificatului de moștenitor pot cere instanței judecătorești anularea acestuia și stabilirea drepturilor lor, conform legii. Până la anularea sa prin hotărâre judecătorească, certificatul de moștenitor face dovada calității de moștenitor, legal sau testamentar, precum și dovada dreptului de proprietate al moștenitorilor acceptanți asupra bunurilor din masa succesorală, în cota care se cuvine fiecăruia.
- (2) Persoanele prevăzute la alin. (1) se pot adresa și notarului public în scopul încheierii unui act autentic care să ateste soluționarea pe cale amiabilă a diferendului. În această situație se eliberează un nou certificat. Această procedură nu se aplică cu privire la certificatul de vacanță succesorală.

(3) Până la soluționarea diferendului pe cale amiabilă prin încheierea actului notarial sau până la anularea certificatului de moștenitor prin hotărâre judecătorească, acesta face dovada calității de moștenitor, legal sau testamentar, precum și dovada dreptului de proprietate al moștenitorilor acceptanți asupra bunurilor din masa succesorală, în cota care se cuvine fiecăruia.

(4) În cazul anulării certificatului de moștenitor total sau parțial, notarul public va elibera un nou certificat pe baza hotărârii judecătorești definitive. În acest scop, instanțele judecătorești au obligația să trimită la biroul notarului public competent în soluționarea cauzei o copie de pe hotărârea rămasă definitivă și irevocabilă, împreună cu dosarul notarial, dacă acesta a fost cerut în timpul judecății.

SECȚIUNEA a 4-a

Procedura lichidării pasivului succesoral

Art. 120

În cadrul procedurii succesorală notariale, notarul public va putea proceda la lichidarea pasivului succesoral, cu acordul tuturor moștenitorilor.

Art. 121

Procedura de lichidare constă în:

- a) recuperarea tuturor creanțelor defunctului;
- b) plata tuturor datoriilor aferente succesiunii, respectiv a pasivului succesoral, indiferent dacă acestea sunt datorii ale defunctului sau datorii generate pentru dezbateră procedura succesorală;
- c) executarea legatelor particulare;
- d) valorificarea bunurilor mobile/imobile ale defunctului, în vederea acoperirii stingerii pasivului succesoral, în cazul în care în activul succesoral nu există lichidități care să acopere pasivul succesiunii sau în cazul în care moștenitorii nu înțeleg să încheie cu creditorii succesiunii o convenție prin care să se stabilească modalitatea de stingere amiabilă a pasivului.

Art. 122

- (1) Lichidarea se face de către notarul public învestit cu dezbateră procedura succesorală sau sub supravegherea acestuia, ori de câte ori în masa succesorală este dovedit un pasiv exigibil.
- (2) Pentru stabilirea pasivului, notarul public va întocmi inventarul și va solicita moștenitorilor declarații autentice sau orice alte probe despre existența pasivului și caracterul cert, lichid și exigibil al acestuia, va verifica Registrul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral (RNNEC), prevăzut la art. 163, și va primi cereri de la creditorii defunctului în vederea recuperării creanțelor acestora, întocmind tabloul creditorilor. Tabloul creditorilor se definitivează în 3 luni de la deschiderea procedurii succesorală notariale, prioritate având creanțele bugetare.

Art. 123

- (1) Notarul public învestit cu soluționarea cauzei succesorală va elibera în faza premergătoare obligatorie un certificat succesoral de lichidare, care cuprinde, pe lângă masa succesorală compusă din activ și pasiv, moștenitorii și cotele ce revin acestora și acordul lor cu privire la

modul de lichidare a pasivului succesoral, numirea lichidatorului și termenul de finalizare a procedurii.

(2) Notarul public se va îngriji de publicitatea certificatului succesoral de lichidare în registrele publice.

Art. 124

(1) Lichidarea pasivului succesoral va fi făcută de către unul sau mai mulți lichidatori care vor acționa separat ori împreună, după caz.

(2) În cazul decesului lichidatorului sau în cazul în care acesta nu mai dorește ori este împiedicat să-și mai exercite funcția, acesta va putea fi înlocuit, respectându-se aceeași procedură ca în cazul numirii acestuia.

(3) Până la numirea noului lichidator, toate operațiunile demarate în cadrul procedurii de lichidare a patrimoniului succesoral de către lichidatorul care nu-și mai poate îndeplini atribuțiile vor fi suspendate.

Art. 125

Lichidatorul care își îndeplinește atribuțiile sub supravegherea notarului public poate fi desemnat:

a) de către defunct, prin testament sau prin înscris autentic, fie ca executor testamentar, fie ca lichidator;

b) de către moștenitorii defunctului, fie dintre aceștia, fie un tert;

c) de către instanța de judecată, în cazul în care apar neînțelegeri între moștenitori cu privire la desemnarea lichidatorului sau în cazul imposibilității desemnării ori înlocuirii lui de către aceștia.

Art. 126

Lichidatorul are dreptul la remunerație stabilită de către moștenitori la momentul desemnării sale și la rambursarea cheltuielilor efectuate în cadrul procedurii de lichidare. În limita remunerației stabilite și a cheltuielilor efectuate, creanța lichidatorului este privilegiată față de toate celelalte creanțe.

Art. 127

În exercitarea atribuțiilor sale, lichidatorul îndeplinește următoarele proceduri:

a) realizează creanțele succesiunii;

b) plătește datoriile succesiunii, utilizând în acest scop sumele existente în activul succesoral, precum și pe cele provenite din realizarea creanțelor;

c) valorifică bunurile mobile/imobile ale defunctului. Valorificarea acestor bunuri va putea fi făcută fie prin vânzarea bunurilor la licitație publică, fie prin încheierea unor acte de dare în plată cu creditorii succesiunii, în condițiile legii.

Art. 128

(1) Modalitatea de valorificare a bunurilor va fi propusă de către lichidator moștenitorilor defunctului, care vor aproba propunerea lichidatorului printr-un înscris autentic.

(2) Înscrisul autentic prin care moștenitorii vor încuviința modalitatea de valorificare a bunurilor defunctului propusă de către lichidator are valoarea unui mandat special.

(3) În cazul în care lichidatorul succesiunii este notarul public numit cu acordul tuturor moștenitorilor, iar moștenitorii sunt de acord cu vânzarea bunurilor prin licitație publică, notarul public va proceda la valorificarea acestor bunuri.

Art. 129

Procedura de organizare a licitației publice în cadrul căreia vor fi valorificate bunurile mobile și imobile ale defunctului va fi stabilită și detaliată în regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Art. 130

(1) Durata procedurii de lichidare a pasivului succesoral nu poate depăși un an calendaristic; aceasta poate fi prelungită prin acordul tuturor moștenitorilor.

(2) Notarul public poate cere instanței de judecată înlocuirea lichidatorului care se află în imposibilitate de a-și executa sarcina, o neglijează sau nu o respectă.

Art. 131

La finalizarea procedurii de lichidare a pasivului succesoral, lichidatorul va prezenta notarului public instrumentator o dare de seamă în care se vor detalia toate operațiunile îndeplinite în vederea recuperării creanțelor și modalitatea de stingere a pasivului succesoral. În cazul în care lichidatorul este chiar notarul public, darea de seamă va fi cuprinsă în încheiere.

Art. 132

După finalizarea procedurii de lichidare, notarul public va elibera certificatul de moștenitor, în masa succesorală urmând a fi evidențiat produsul net al lichidării.

Art. 133

Partajul succesoral între moștenitori se poate face numai după emiterea certificatului de moștenitor eliberat după lichidare.

SECȚIUNEA a 5-a

Procedura medierii și arbitrajului pentru soluționarea litigiilor interprofesionale

Art. 134

(1) Litigiile dintre notarii publici cu privire la exercitarea profesiei, relațiile profesionale, cele dintre asociați sau care privesc conlucrarea dintre diferitele forme de exercițiu a profesiei sunt supuse, anterior oricărei alte proceduri judiciare, medierii sau, după caz, arbitrajului efectuate de către Colegiul director al Camerei în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea notarii publici.

(2) Litigiile dintre notarii publici din Camere diferite, cele dintre notarii publici și Camere, cele dintre Camere, cele dintre Camere, notarii publici și Uniune, precum și cele dintre Camere și Uniune sunt supuse, anterior oricărei alte proceduri judiciare, medierii sau, după caz, arbitrajului efectuate de către Consiliul Uniunii.

- (3) Petentul va sesiza președintele Colegiului director al Camerei sau, după caz, președintele Consiliului Uniunii printr-o cerere în care va expune obiectul litigiului și procedura aleasă.
- (4) Cererea va fi comunicată părții reclamate, care va fi invitată să își precizeze, în scris, punctul de vedere.
- (5) Procedura de desfășurare a arbitrajului sau medierii se va stabili prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

SECȚIUNEA a 6-a

Procedura organizării licitațiilor și a certificării rezultatului acestora

Art. 135

În vederea finalizării procedurii lichidării pasivului succesoral, Camerele organizează, la cererea notarului public instrumentator al dosarului succesoral, licitații publice de bunuri mobile sau imobile.

Art. 136

Modalitatea de organizare și desfășurare a licitației se va stabili prin regulamentul de aplicare a prezentei legi, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 7-a

Procedura divorțului pe cale notarială

Art. 137

- (1) Procedura divorțului prin acordul soților este de competența notarului public, în condițiile legii.
- (2) Înainte de verificarea competenței teritoriale, notarul public va verifica dacă legea aplicabilă divorțului pentru căsătoria solicitată a fi desfăcută prin cererea primită este legea română.
- (3) În cadrul procedurii notariale de divorț, notarul public pronunță una dintre următoarele soluții:
- a)* admiterea cererii de divorț; în acest caz, notarul public emite încheierea de admitere a cererii de divorț și eliberează certificatul de divorț;
- b)* respingerea cererii de divorț; în acest caz, notarul public emite încheierea de respingere a cererii de divorț.
- (4) În certificatul de divorț se vor consemna desfacerea căsătoriei prin acordul soților, în fața notarului public, numele de familie pe care foștii soți le vor purta după divorț, precum și, după caz, mențiunile privind acordul parental referitor la minorii rezultați din căsătorie.

SECȚIUNEA a 8-a

Procedura apostilei și supralegalizării actelor notariale

Art. 138

- (1) În cazul în care, pentru valabilitatea în străinătate a actului notarial, este necesară supralegalizarea semnăturii și a sigiliului notarului public sau apostilarea actelor notariale, aceste

proceduri se îndeplinesc de către Cameră, la sediul principal ori la sediile județene ale acesteia, în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea notarul public care a instrumentat actul, în condițiile stabilite prin regulament. Pentru finalizarea procedurii de supralegalizare, actul notarial supralegalizat de către Cameră urmează să fie supralegalizat de către Ministerul Afacerilor Externe și misiunea diplomatică sau oficiul consular din România al statului în care actul urmează să fie folosit. Notarul public va pune în vedere părții obligația îndeplinirii acestei cerințe.

(2) Birourile notariale nu pot lua în considerare actele care emană de la autoritățile altui stat decât dacă semnăturile și sigiliile acelor autorități sunt supralegalizate de către misiunea diplomatică sau oficiul consular al României din acest stat ori de către Ministerul Afacerilor Externe al României.

(3) În cazul în care prin convenții internaționale la care România este parte se prevede altfel, se aplică acele convenții.

SECȚIUNEA a 9-a

Respingerea unui act sau a unei proceduri notariale

Art. 139

Încheierea de respingere reprezintă procedura prin care notarul public refuză motivat îndeplinirea unui act notarial.

Art. 140

Se pot respinge atât cererea de îndeplinire a unei proceduri, cât și actul solicitat de parte.

Art. 141

Cererea se înregistrează în registrul general la data depunerii, iar încheierea de respingere va purta numărul cererii și data la care se emite.

Art. 142

Încheierea de respingere se redactează în cel mult 5 zile de la înregistrarea cererii sau, după caz, de la data îndeplinirii procedurii de citare și trebuie motivată în drept și în fapt, cu precizarea termenului în care poate fi atacată și a instanței competente.

Art. 143

(1) Împotriva încheierii de respingere partea nemulțumită poate face plângere, în termen de 10 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială își desfășoară activitatea notarul public.

(2) Plângerea se depune la biroul notarului public care a refuzat cererea, iar acesta o va înainta de îndată instanței, împreună cu dosarul cauzei.

(3) Judecarea plângerii se face cu citarea tuturor părților interesate în cauză. În soluționarea plângerii notarul public nu are calitate procesuală.

Art. 144

Dacă instanța admite plângerea, notarul public este obligat să se conformeze hotărârii judecătorești rămase irevocabilă și va face mențiune despre aceasta la redactarea actului. Actul se va îndeplini numai după plata onorariului și a celorlalte taxe și tarife.

SECȚIUNEA a 10-a

Procedura citării, comunicării și notificării în materie notarială

Art. 145

Citarea părților și comunicarea actelor de procedură în materie notarială se fac în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 146

Modelul citației și cel al notificării se vor stabili prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

SECȚIUNEA a 11-a

Alte proceduri notariale

A

Legalizarea semnăturilor și a sigiliilor

Art. 147

(1) Notarul public poate legaliza semnătura părților numai pe înscrisurile pentru care legea nu cere formă autentică ca o condiție de valabilitate a actului, cu respectarea dispozițiilor din prezenta lege.

(2) Pentru legalizarea semnăturii, părțile vor prezenta exemplarele înscrisului nesemnate.

(3) Notarul public va identifica părțile, se va convinge că acestea cunosc conținutul înscrisului, după care le va cere să subscrie în fața sa toate exemplarele înscrisului.

(4) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale legalizării de semnătură, în sensul art. 84 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) data (anul, luna, ziua);

b) numele părții și faptul prezentării ei în persoană;

c) constatarea subscrierii în fața notarului public a tuturor exemplarelor înscrisului.

(5) La cererea părții, notarul public poate legaliza specimenul de semnătură al persoanei care se va prezenta personal la sediul biroului notarial și care va semna în fața notarului public.

(6) Pentru legalizarea sigiliului, partea îl va prezenta notarului public care, după verificare, va întocmi încheierea de legalizare.

B

Dare de dată certă înscrisurilor

Art. 148

(1) Înscrisul căruia urmează să i se dea dată certă se întocmește în numărul de exemplare cerut de parte.

(2) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale pentru dare de dată certă, în sensul art. 84 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) data (anul, luna, ziua), iar la cererea părții, și ora;

b) starea în care se află înscrisul și particularitățile acestuia;

c) denumirea înscrisului așa cum apare în acesta sau, în lipsă, o denumire corespunzătoare raportului juridic constatat de acel înscris.

C

Certificarea unor fapte

Art. 149

(1) Notarul public poate certifica următoarele fapte pe care le constată personal:

a) faptul că o persoană se află în viață;

b) faptul că o persoană se află într-un anumit loc;

c) faptul că persoana din fotografie este aceeași cu persoana care cere certificarea;

d) faptul că o persoană, ca urmare a unei somații sau notificări, s-a prezentat ori nu într-o anumită zi și la o anumită oră într-un anumit loc, precum și declarația acesteia;

e) rezultatele tombolelor, tragerilor la sorți, concursurilor, loteriilor publicitare, organizate de entități autorizate în conformitate cu acte normative speciale, dacă nu sunt date, prin lege, în competența altor organe;

f) certificarea site-urilor, programelor informatice sau a altor produse, dacă nu sunt date, prin lege, în competența altor organe;

g) certificarea altor fapte care nu sunt date în competența exclusivă a altor organe.

(2) În încheiere se va menționa și ora constatării, precum și fapta care se certifică.

Art. 150

(1) Notarul public certifică, la cerere, procesele-verbale sau hotărârile organelor colegiale ale oricăror forme asociative, printr-o încheiere în care se vor menționa data și locul întrunirii, precum și faptul semnării procesului-verbal sau a hotărârii de către unul ori mai mulți dintre participanți.

(2) În vederea certificării proceselor-verbale și hotărârilor, notarul public stabilește calitatea și identitatea semnatarilor acestora.

D

Legalizarea copiilor după înscrisuri

Art. 151

(1) Notarul public eliberează copii legalizate numai de pe înscrisurile originale prezentate de părți, astfel cum au fost emise în starea lor inițială, după confruntarea copiei cu originalul.

(2) În cazul legalizării copiei de pe acte de identitate sau titluri de călătorie, în încheierea de legalizare se va menționa scopul în care urmează a fi folosită copia.

(3) Se pot legaliza copii atât de pe un înscris original în întregime, cât și de pe părți determinate ale acestuia, cu condiția să nu se denatureze înțelesul integral al înscrisului.

(4) Pe copie, înainte de a se reda conținutul actului, se va menționa „EXTRAS“, iar în încheierea de legalizare a acesteia se va face mențiunea corespunzătoare.

(5) În cererea pentru legalizarea copiei se va identifica înscrisul, precizându-se numărul de exemplare cerut de parte. Un exemplar al copiei legalizate se va reține la dosar.

(6) Copiile certificate/legalizate eliberate din arhivele notariale sunt valabile 6 luni.

(7) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale legalizării copiei, în sensul art. 84 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) atestarea conformității copiei cu înscrisul prezentat;

b) starea în care se află înscrisul;

c) semnătura secretarului care a făcut colaționarea;

d) denumirea înscrisului așa cum apare în acesta sau, în lipsă, o denumire corespunzătoare raportului juridic constatat de acel înscris.

(8) Dacă se legalizează un înscris sub semnătură privată sau din arhiva biroului notarial, în încheiere se va face mențiune expresă în acest sens.

(9) În cazul în care confruntarea copiei cu originalul înscrisului cere o pregătire de specialitate, copia se va elibera numai pe baza confruntării efectuate de către un expert desemnat de notar, potrivit legii. În acest caz, încheierea este semnată și de expert.

(10) Copii legalizate din arhiva biroului notarial de pe actele emise de notarul public se eliberează numai părților, succesorilor și reprezentanților acestora, precum și celor care justifică un drept sau un interes legitim. Fotocopierea se face de pe originalul din arhivă, cu toate mențiunile și modificările aduse originalului până la data eliberării copiei legalizate.

(11) În vederea legalizării copiei unui înscris original întocmit într-o altă limbă decât cea română, acel înscris va fi tradus în limba română de un traducător și interpret autorizat. Copia legalizată de pe înscrisul original, însoțită de traducerea în limba română, va fi eliberată părții în numărul de exemplare solicitat. Un exemplar din acestea se păstrează în arhiva notarului.

E

Efectuarea și legalizarea traducerilor

Art. 152

(1) Pentru efectuarea traducerii, dacă aceasta nu este făcută de notarul public autorizat în acest scop, traducătorul atestat potrivit legii, care a întocmit traducerea, va semna formula de certificare a acesteia, iar notarul va legaliza semnătura traducătorului. Legalizarea semnăturii traducătorului se poate face și după specimenul de semnătură depus la biroul notarului public.

(2) Dacă înscrisul se traduce din limba română într-o limbă străină sau dintr-o limbă străină în altă limbă străină, atât certificarea traducerii, cât și legalizarea semnăturii traducătorului de către notarul public se vor face și în limba străină în care se face traducerea.

F

Primirea în depozit de înscrisuri și documente

Art. 153

(1) La primirea în depozit a bunurilor, înscrisurilor și a documentelor prezentate de părți, precum și a sumelor de bani, a altor bunuri, înscrisuri sau documente găsite cu ocazia inventarului succesoral, notarul public va menționa, în încheiere, că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale primirii în depozit, în sensul art. 84 lit. g), prin următoarele mențiuni:

- a) data depunerii (anul, luna, ziua), iar la cererea părții, și ora;
- b) identificarea înscrisurilor sau a bunurilor predate, arătându-se toate datele necesare în acest scop;
- c) numele deponentului și al persoanei căreia trebuie să i se elibereze înscrisurile sau bunurile;
- d) termenul de păstrare.

(2) Notarul public poate apela la o societate specializată în scopul îndeplinirii procedurii prevăzute la alin. (1). Dacă notarul public va considera că nu poate asigura condițiile optime pentru îndeplinirea respectivei proceduri, poate refuza îndeplinirea acesteia.

G

Acte de protest al cambiilor, cecurilor și al altor titluri la ordin

Art. 154

Întocmirea actelor de protest al cambiilor, cecurilor și al altor titluri la ordin se face în condițiile stabilite prin legile speciale.

H

Eliberarea de duplicate ale înscrisurilor notariale

Art. 155

(1) La cererea părții, notarul public poate elibera un duplicat al unui act original aflat în arhiva sa.

(2) În textul duplicatului se reproduc cuvânt cu cuvânt atât cuprinsul înscrisului, cât și cel al încheierii prin care s-a încuviințat întocmirea înscrisului original. În locul semnăturii originale se menționează numele de familie și prenumele fiecărui semnatar.

(3) Duplicatul are aceeași forță probantă ca și înscrisul original.

(4) Competența eliberării duplicatelor de pe actele emise de notariatele de stat sau de alte organe cu activitate notarială aparține instituției care a preluat arhiva acestora.

I

Reconstituirea actelor originale

Art. 156

(1) Actele care au dispărut fără a mai fi rămas un exemplar original se reconstituie la cerere, prin încheiere, pe baza acordului părților sau, după caz, a succesorilor acestora.

(2) Reconstituirea se face de către notarul public la care s-a întocmit actul sau, dacă acestuia i-a încetat calitatea, de către notarul public care a preluat arhiva sau de către cel desemnat în acest scop de către președintele Colegiului director al Camerei. Reconstituirea se face cu citarea tuturor părților sau a succesorilor acestora.

(3) În lipsa acordului părților, reconstituirea actelor dispărute se va face de judecătoria în circumscripția căreia își are sediul biroul notarial care a întocmit actul, în conformitate cu dispozițiile din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În cazul în care actul dispărut a fost întocmit de alte organe cu activitate notarială, reconstituirea se face de judecătoria în circumscripția căreia își are sediul organul care a întocmit actul sau se află domiciliul ori sediul uneia dintre părți, după caz.

CAPITOLUL VI

Controlul activității notariale, arhiva și evidența activității

SECȚIUNEA 1

Controlul activității notariale

Art. 157

(1) Actele notariale sunt supuse controlului judecătoresc, în condițiile art. 158.

(2) Activitatea notarilor publici este supusă controlului profesional administrativ, în condițiile prezentei legi.

Art. 158

(1) Actele notariale pot fi atacate de părți sau de orice persoană interesată prin acțiune în anulare la instanța judecătorească, în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Totodată, partea nemulțumită poate introduce plângere împotriva încheierii de respingere a cererii de îndeplinire a unui act notarial, în termen de 10 zile de la data când a luat cunoștință, la judecătoria în circumscripția căreia își are sediul biroul notarial care a refuzat îndeplinirea actului.

(3) Plângerea se depune la biroul notarului public care a refuzat cererea, iar acesta o va înainta de îndată instanței, împreună cu dosarul cauzei.

(4) Judecarea plângerii se face cu citarea tuturor părților interesate în cauză. În cazul admiterii plângerii, instanța indică în hotărâre modul în care trebuie întocmit actul.

(5) Notarul public este obligat să se conformeze hotărârii judecătorești rămase definitivă și irevocabilă.

Art. 159

(1) Controlul profesional administrativ se exercită de către Uniunea Națională a Notarilor Publici prin consiliul său de conducere și va avea în vedere:

a) organizarea Camerelor Notarilor Publici și a birourilor notarilor publici;

b) calitatea actelor și lucrărilor încheiate de notarii publici;

c) respectarea obligațiilor profesionale legale, statutare și deontologice.

(2) Consiliul Uniunii poate delega Colegiului director al Camerei exercitarea controlului prevăzut la alin. (1) lit. b), în circumscripția sa.

(3) Ministrul justiției poate ordona controlul activității notarilor publici prin inspectori generali de specialitate.

SECȚIUNEA a 2-a

Arhiva și evidența activității

Art. 160

(1) Arhiva activității notariale este proprietatea statului și se păstrează, se conservă și se predă în condițiile legii.

(2) În cazul în care Colegiul director al Camerei constată în urma verificărilor că nu sunt îndeplinite obligațiile prevăzute la alin. (1), va proceda la preluarea arhivei pentru a fi păstrată și conservată în condițiile legii.

Art. 161

(1) Biroul de notar public va avea arhivă și registratură proprii.

(2) Secretariatul va efectua operațiuni privind primirea, înregistrarea și expedierea corespondenței, înregistrarea și îndosărierea actelor, păstrarea registrelor, precum și alte lucrări cu caracter auxiliar, necesare bunei desfășurări a activității notariale.

(3) Notarul public va ține și o evidență financiar-contabilă.

Art. 162

(1) Camera și sediile secundare ale acesteia vor avea arhivă proprie și vor putea deține și conserva inclusiv arhiva birourilor notariale, conform aprobării Colegiului director al Camerei.

(2) Arhivele Camerelor constituite în condițiile alin. (1), arhivele birourilor notariale și ale registrelor naționale notariale sunt de utilitate publică.

(3) Pentru eliberarea duplicatelor sau a copiilor legalizate de pe actele din aceste arhive, pentru îndreptarea erorilor materiale sau completarea omisiunilor vădite, precum și pentru reconstituirea actelor notariale, Colegiul director va desemna un notar public.

(4) Pentru eliberarea de copii certificate de pe actele din aceste arhive, Colegiul director va desemna un angajat cu studii juridice al Camerei.

(5) Competența eliberării copiilor legalizate de pe actele emise de notariatele de stat sau de alte organe cu activitate notarială aparține instituției care a preluat arhiva acestora.

Art. 163

(1) La nivelul Uniunii funcționează următoarele registre:

a) Registrul național notarial de evidență a succesiunilor (RNNES), în care se înregistrează cauzele succesoriale privind cetățenii români, străini sau apatrizi cu ultimul domiciliu în străinătate, de pe urma cărora au rămas bunuri în România;

b) Registrul național notarial de evidență a liberalităților (RNNEL), în care se înregistrează toate actele de donație, dispozițiile testamentare, revocarea lor, precum și retractarea revocării acestora;

c) Registrul național notarial de evidență a opțiunilor succesoriale (RNNEOS), în care se înregistrează toate actele notariale referitoare la acceptarea, respectiv renunțarea la moștenire;

d) Registrul național notarial de evidență a procurilor și revocărilor acestora (RNNEPR), în care se înregistrează procurile/mandatele date în scopul încheierii de acte și îndeplinirii de proceduri notariale, precum și actele de revocare a acestora;

e) Registrul național notarial al regimurilor matrimoniale (RNNRM), în care se înscrie, pentru opozabilitate față de terți, regimul matrimonial ales de soți;

f) Registrul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral (RNNEC), în care se înscriu, pentru opozabilitate față de terți, cererile creditorilor cu privire la creanțele pe care le au față de o persoană fizică.

(2) Uniunea poate înființa și alte registre naționale notariale necesare desfășurării activității notarilor publici și, respectiv, aplicării dispozițiilor Codului civil, republicat, cu modificările ulterioare.

(3) Registrele naționale notariale prevăzute la alin. (1) se țin în format electronic și pe suport hârtie de către Uniune.

(4) Transferul informațiilor între notarii publici și registrele naționale notariale ținute în format electronic se face numai pe suport electronic, în baza semnăturii electronice calificate a utilizatorului.

(5) Organizarea și funcționarea registrelor prevăzute la alin. (1) lit. a)–d) și f), precum și procedura de înscriere și consultare a acestora se stabilesc prin decizie a Biroului executiv al Consiliului Uniunii.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 164

Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului civil, republicat, cu modificările ulterioare, și cu cele ale Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 165

Statutul Uniunii Naționale a Notarilor Publici, hotărârile cu caracter normativ adoptate de către Congres și Consiliul Uniunii, Statutul Institutului Notarial Român și Statutul Casei de Asigurări a Notarilor Publici se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 166

În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, notarii publici vor proceda la constituirea Camerelor Notarilor Publici și a Uniunii Naționale a Notarilor Publici.

Art. 167

Regulamentul de punere în aplicare a prezentei legi va fi adoptat de Ministerul Justiției, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a acesteia.

Art. 168

(1) La împlinirea termenului prevăzut la art. 166 de la intrarea în vigoare a legii, atribuțiile de publicitate mobilă și imobiliară, toate lucrările, evidențele, registrele de transcripțiuni-inscripțiuni, mapele de amanet, precum și cărțile funciare vor trece în competența judecătorilor în circumscripția cărora se află notariatele de stat.

(2) La aceeași dată, denumirile „notariat de stat“, „notar de stat“, „secretariat“ sau „secretar“, prevăzute în reglementările în vigoare privind atribuțiile de publicitate imobiliară și mobilă introduse prin Decretul nr. 378/1960, se înlocuiesc cu denumirile „judecătorie“, „judecător“, „grefă“ sau „grefier“, după caz.

(3) Pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), judecătoriile vor prelua numărul necesar de notari de stat, precum și personalul cu astfel de atribuții de publicitate, existent la notariatele de stat.

Art. 169

Notarii publici își vor începe activitatea după 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 170

Consiliile locale și județene, prefectii, precum și Ministerul Justiției au obligația de a pune la dispoziția notarilor publici, la cererea acestora, spațiile necesare în vederea organizării și funcționării corespunzătoare a serviciilor publice pe care le prestează, prin închiriere, fără licitație.

Art. 171

(1) Notarii publici vor angaja, cu prioritate, notarii debutanți, personalul auxiliar administrativ și de serviciu de la notariatele de stat.

(2) Personalul rămas disponibil va fi încadrat prin redistribuire de către Ministerul Justiției, în sistemul său, în condițiile legii.

Art. 172

(1) Lucrările notariale în curs de rezolvare la notariatele de stat vor fi finalizate până la data preluării activității de către notarii publici, în conformitate cu procedura stabilită în prezenta lege.

(2) Arhiva notariatelor de stat care își încetează activitatea se va preda judecătoriilor în a căror circumscripție teritorială se află.

(3) Cauzele succesoriale care au în continuare termene de dezbatere, după încetarea activității notariatelor de stat, se vor preda notarilor publici ale căror birouri sunt situate în circumscripția judecătorească în raza căreia defunctul și-a avut ultimul domiciliu, potrivit criteriilor stabilite de Colegiul director al Camerei.

Art. 173

(1) Birourile notariale constituite în condițiile prezentei legi își pot organiza sedii secundare în localitățile din aceeași circumscripție teritorială în care nu au luat ființă birouri de notari publici.

(2) Dacă, ulterior înființării unui sediu secundar, în acea localitate își stabilește sediul principal un birou notarial, sediul secundar se desființează.

(3) Înregistrarea sediului secundar se face cu respectarea procedurii prevăzute la art. 40 alin. (1).

Art. 174

Ori de câte ori în alte acte normative se folosește expresia „notariat de stat“ sau „notar de stat“ se va înțelege „biroul notarului public“ și, după caz, „notar public“.

Art. 175

La expirarea termenului prevăzut la art. 169, Decretul nr. 387/1952 privitor la urmărirea unor datorii pe cale notarială, Decretul nr. 40/1953 privitor la procedura succesorală notarială, Decretul nr. 377/1960 pentru organizarea și funcționarea Notariatului de Stat și Regulamentul privind aplicarea dispozițiilor Decretului nr. 377/1960 pentru organizarea și funcționarea Notariatului de Stat, aprobat prin H.C.M. nr. 1.518/1960, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

ANEXĂ

Camerele notarilor publici, circumscripțiile teritoriale ale acestora și localitățile în care se află sediile principale

Nr. crt.	Denumirea Camerei Notarilor Publici	Județele cuprinse în circumscripția teritorială a Camerei Notarilor Publici	Localitatea în care se află sediul principal
1	Alba Iulia	Alba Hunedoara Sibiu	Municipiul Alba Iulia
2	Bacău	Bacău Neamț	Municipiul Bacău
3	Brașov	Brașov Covasna	Municipiul Brașov
4	București	Călărași Ialomița Ilfov Giurgiu Teleorman Municipiul București	Municipiul București
5	Cluj	Bistrița-Năsăud Cluj Maramureș Sălaj	Municipiul Cluj-Napoca
6	Constanța	Constanța Tulcea	Municipiul Constanța
7	Craiova	Dolj Gorj Mehedinți Olt	Municipiul Craiova
8	Galați	Brăila Galați Vrancea	Municipiul Galați
9	Iași	Iași Vaslui	Municipiul Iași
10	Oradea	Bihor Satu Mare	Municipiul Oradea

11	Pitești	Argeș Vâlcea	Municipiul Pitești
12	Ploiești	Buzău Dâmbovița Prahova	Municipiul Ploiești
13	Suceava	Botoșani Suceava	Municipiul Suceava
14	Târgu Mureș	Harghita Mureș	Municipiul Târgu Mureș
15	Timișoara	Arad Caraș-Severin Timiș	Municipiul Timișoara

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile art. II–VII din Legea nr. 77/2012 pentru modificarea și completarea Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, care nu sunt încorporate în forma republicată a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995 și care se aplică în continuare ca dispoziții proprii ale actului modificator:

„Art. II. – Pentru judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție cărora, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, le-a expirat mandatul sau care au fost eliberați din funcție din motive neimputabile, termenul de exercitare a opțiunii prevăzut la art. 16¹¹ alin. (1) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, curge de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. III. – (1) Consiliul Uniunii Naționale a Notarilor Publici ales anterior intrării în vigoare a prezentei legi se completează cu numărul necesar de membri, astfel încât să se respecte structura prevăzută la art. 28 din Legea nr. 36/1995, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege. După completarea Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici, se va proceda la alegerea celui de-al treilea vicepreședinte, menționat la art. 28 din Legea nr. 36/1995, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, în condițiile prevăzute de statut. După alegerea celui de-al treilea vicepreședinte, Consiliul Uniunii Naționale a Notarilor Publici astfel constituit va proceda la alegerea prim-vicepreședintelui.

(2) Membrii Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici aleși în condițiile alin. (1) își încep de îndată mandatul, urmând a fi validați în primul Congres al notarilor publici.

(3) Colegiul director în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi se poate completa cu numărul necesar de membri, astfel încât să se respecte structura prevăzută la art. 26 din Legea nr. 36/1995, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege.

(4) Mandatul Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici care va începe la 1 ianuarie 2013 se prelungește cu un an.

Art. IV. – Pentru actele autentice notariale întocmite în mai multe exemplare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pot fi eliberate, la cerere, duplicate de pe acestea în condițiile art. 64 din Legea nr. 36/1995, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege.

Art. V. – (1) Arhivele notariale constituite din documente create începând cu anul 1953, deținute în prezent de judecătorii sau de alte instituții, vor fi predate Camerelor Notarilor Publici din circumscripția curților de apel unde se află judecătoria sau instituția deținătoare.

(2) Camerele Notarilor Publici vor proceda la preluarea și prelucrarea acestor arhive în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, prin proces-verbal încheiat cu deținătorii actuali.

(3) Camerele Notarilor Publici vor conserva și vor administra arhivele astfel preluate, în condițiile legii, putând elibera copii certificate de pe documentele aflate în arhivă, în condițiile regulamentului aprobat de Colegiul director al Camerei.

(4) La solicitarea instituțiilor statului, Camerele Notarilor Publici vor elibera acestora, gratuit, copii certificate de pe documentele aflate în arhivă.

(5) Imobilele destinate serviciului de apostilă și supralegalizare, precum și cele destinate depozitării și administrării arhivei sunt scutite de impozitele și taxele pe clădire și teren.

(6) Imobilele afectate funcționării Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale sunt scutite de plata impozitelor și taxelor pe imobilele deținute.

Art. VI. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2013.

(2) Curțile de apel vor preda, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici registrele speciale de evidență a notarilor publici și birourilor notariale.

Art. VII. – (1) Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 732 din 18 octombrie 2011, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

(2) În termen de 120 de zile de la republicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a legii prevăzute la alin. (1), Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Notarilor Publici vor elabora regulamentul de aplicare a acestei legi, care va fi aprobat prin ordin al ministrului justiției.“